

Szerkesztőség

Arad, Acsev-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22
(József főherceg-ut.)

Sürgöncim Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal
151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

* Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF. *

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDEKEN

Egész évre ... 1080 Lei
Fél évre ... 540 Lei
Negyed évre ... 270 Lei
Havonta ... 90 Lei

Hirdetések díjszabás szerint!

Egyes szám ára 5 lej,
vasárnap 6 lej.

Bucurestiben 50 banival több

Visszatérő élet.

Az aradi tanács felosztatásának kérdése, ez a szinte már komikumba fajuló, egészen groteszk közigazgatási csodabogár végre elintézést nyert. A káros munkátlanásra kényszerített eddigi tanács átadja helyét egy másik vezetőségnek, amely teljes mértékben bírja a kormány bizalmát és kétségtelenül elnyeri Aradváros közönségének bizalmát is. A hosszú harcnak vége van s az a tanács, amely Aradváros magyarsága nélkül, sőt annak ellenére alakult, távozik a városházáról. Amnyt mindenesetre megállapíthatunk e pillanatban, hogy dr. Angel Istvánban meg volt a tudás, az akarat ahhoz, hogy a város érdekeit szolgálja, kulturáját előbbre vigye, azonban olyan akadályok állottak előtte, amelyeknek leküzdése felemésztette minden energiáját. A jól rosszul összeválogatott aradi tanács pedig hónapok óta nem dolgozhatott és emiatt Aradváros sehogy sem fejlődhetett. Nem adatott meg nekik a mód ahhoz, hogy megvalósítsák azt a rengeteg tervet, megoldják azt a sok problémát, amely miatt nélkülözött, szenvedett a város lakossága.

Most azonban új éra következik, jobban mondva visszatér az első tanács a maga helyére s ez megnyugtató perspektívát mutat és reményt nyújt arra, hogy Aradváros életében ismét megindul az egészséges vérkeringés és semmi akadály nem lesz annak, hogy ezzel a város valóban a fejlődés útjára lépjen. Kipróbált, ismert emberek veszik kezükbe a város vezetését, akiknek munkája elé várakozással tekint Arad egész közönsége. A munkálkodásnak ideje kell, hogy következzen. Minden napot, minden órát fel kell használni már az ideiglenes új vezetőségnek is, hogy ezt a szegény, visszamaradt várost felébressze tepedéséből, mert ma már ott tartunk, hogy Aradot úgy ismerik, mint a beteg kereskedelem, beteg közigazgatás és beteg közigazgatás fészket. Aradváros roszhírét kell megjavítani egészséges és eredményes munkálkodással a város vezetőségének.

Minden politikai hatástól mentes, tiszta és igazságos közigazgatást akar Arad magyarsága a város vezetőségétől, amelynek meg kell mutatnia, hogy dolgozni tud és dolgozni fog a közönség érdekében. Aradváros magyarsága pedig számtalanszor bebizonyította megbonthatatlan egységével, szilárd meggyőződésével, törhetetlen erejét, amely immáron abban is megnyilvánul, hogy az ő akaratából, az ő soraiból kerültek ki az ideiglenes vezetősek magyar tagjai.

A közeledő tanácsválasztásokra pedig újból sorompóba kell állítani Arad magyarságának megbonthatatlan egységét és erejével be kell bizonyítania, hogy a város egy táborban lévő magyarsága a többséget jelenti és azok vehetik csak kezükbe a város kormányát, akiket a magyarság megtisztelt bizalmával. Mi reméljük, hogy azok, akik a város vezetésére most elhivattak, értékelni is fogják Arad magyarságának ezt az egységes bizalmát; ez meg kell, hogy hatványozza erejüket, amelynek minden atomját Arad fejlődésének érdekében kell felhasználniok, míg abban a rövid egy hónapban is, amíg ideiglenesen vezetve a város ügyeit, átadják helyüket annak a vezetőségnek, amely valóban Arad összalakosságának bizalmából kerül a város élére.

Felosztatják a skupstinát.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) A jugoszláv kormányválság változatlanul tart. Az eddigi jelekből arra lehet következtetni, hogy a parasztpárti-demokrata koalíció régi kívánságának megfelelően; felosztatják a skupstinát, semleges választási kormányt neveznek ki és elrendelik a választásokat. Ezt azzal hozzák összefüggésbe, hogy a király Stepanovits Ist-

ván tábornokot rendelte magához kihallgatásra. A tábornokban látják a hivatalnokkormány prezuntív miniszterelnökét.

Radics Istvánt kitörő örömmel fogadja Horvátország és most az egész ország nagy érdeklődéssel várja a parasztpárti vezér nyilatkozatát, amelytől a további politikai helyzet függ. A horvátok az új választások kiírását tartják a válság legjobb megoldásának.

Augusztusban hajtják végre a stabilizációt

A külföldi kölcsön öszre marad. — Bratianu Vintila külföldre utazik és Duca lesz helyettese nem Stirbey.

(Az Aradi Közlöny bucaresti tudósítójának távirata.) Buzdugan régenstanácsi tag ma visszaérkezett a fővárosba. Bratianu Vintila kormányelnök még a délelőtti folyamán kihallgatáson jelent meg a régenstanács előtt és jelentést tett a pénzügyi tárgyalások jelenlegi stádiumáról. Kormánykörökben különben fokozottan optimista a hangulat, mert a tárgyalások Rist francia helyettes bankkormányzóval igen kedvezően folynak. A tárgyalásokról azonban a kormány semmiféle közleményt nem ad ki, mert el akarják kerülni, hogy egyesek azt félreagyarázzák. A francia jegybank alkormányzója különben csütörtökig marad Bucurestiben s a kormány azt reméli, hogy addig sok minden jóra fordul a kölcsön, illetve a stabilizáció ügyében. Ezt a reményt táplálja a francia kormány támogató magatartása is, ami a leghatározottabban kitűnik Poincaré miniszterelnök felszólalásából, aki a francia kamara tegnapi ülésének végén kérte Bergery képviselőt, hogy a román stabilizációs kölcsönre vonatkozó interpellációját halassa el. Rövid vita után, amelynek folyamán Poincaré hangsúlyozta, hogy a Francia Bank részt vesz a nagy jegy kibocsájtó bankok által garantált román stabilizációs kölcsönben, a kamara hozzájárult az interpelláció elhalasztásához. A kormány tagjai különben holnap minisztertanácsot tartanak, amelyen döntenek a parlament összehívása és a Banca Nationala közgyűlésének időpontja tekintetében. Ugyancsak holnap határoz a kormány Titulescu szabadsága és helyettesének kinevezése ügyében. Titulescu egyébként ma visszaérkezett a fővárosba Balcichól, ahol Mária özvegy királyné vendége volt.

Érdekes az ellenzéki lapok közlése, a mely szerint Rist alkormányzó Bucurestibe érkezését a pénzügyi körök tartózkodással fogadták. Ugyamilyen tartózkodást mutatott a bucaresti-i tőzsde is, holott bizonyosra vették, hogy a francia férfiak megérkezésére emelkedni fognak a papírok. Rist vasárnap egész napon át szakadatlanul tárgyalt Bratianu Vintilával. Kiszivárgott értesülések szerint Ristnek az a nézete, hogy a kölcsönt semmiképpen sem lehet most kibocsájtani. A francia jegybank azon a véleményen van, hogy addig is segítségére siet Romániának, amíg a kölcsönt véglegesen végrehajtják, amely időpont októberben fog bekövetkezni. Kormányférfiak szerint ugyanez volt az eljárás más országokban is, amikor már meglévő kölcsönnél a bankárok kikötötték maguknak, hogy határozzanak a kölcsön kibocsájtásának időpontja felett. A kölcsöntárgyalások Rist szerint nagy-

szerűen állnak. A bankárok, akik a kölcsönt kilátásba helyezték, régi álláspontjukon vannak, sőt közülök a Banque de Pays képviselője csütörtökön Bucurestibe érkezik. Ami a stabilizációt illeti, kormánykörök azt állítják, hogy Rist tegnapi beszélgetése folyamán közölte, hogy a francia jegybank hajlandó a meglévő konvenció alapján Romániának oly előleget adni, amelynek segítségével a Banca Nationala a bankjegyalomány szaporításához folyamodhatik. Ha azonban Bratianu Vintila azon a véleményen volna, hogy ezt nem szabad megcsinálni, úgy Románia a stabilizációt illetően annál is inkább élvezheti Franciaország támogatását, mert az angol és olasz jegybankok legmesszebbmenő támogatásukról biztosítják a francia jegybankot a lej stabilizálásáért. Rist kijelentéséhez még hozzáűzte, hogy Románia érdeke megkívánja ugyan azt, hogy a román stabilizációt a Reichsbank is támogassa, azonban annak létrejöttéhez ez nem elkerülhetetlen szükséges. A német jegybank képviselője ujabban is a leghatározottabban kijelentette, hogy a Reichsbank semmi körülmények között nem vesz részt a stabilizációban.

A Viitorul mai számában Maniu Gyula tegnapi ismeretes nyilatkozatára való válaszképen kommuniké jelent meg, amelyet Bratianu Vintila tollából eredőnek nyilvánítanak. A kommuniké kijelenti, hogy nem kíván polémiába bocsájtkozni Maniuvval, mert a legközelebbi jövő eseményei ugyanis megadják a nemzeti-parasztpártnak a kellő választ. Kormánykörök szerint Bratianu Vintila augusztusban egy havi tartózkodásra Franciaországba utazik, hogy ott szokásos nyári kuráját folytassa. Ezzel kapcsolatban elterjedt ama híreket, hogy Barbu Stirbey herceg, mint tárcanélküli miniszter belépne a kormányba és helyettesítené a kormányelnököt, a leghatározottabban cáfolják és kijelentik, hogy a kormányelnök elutazása esetén a kormány ideiglenes vezetését a legidősebb miniszter és pedig Duca belügyminiszter venné át.

A Lupta szerint a kormány a kölcsönt megkötöttnek tekinti. A stabilizációt augusztusban hajtják végre a vonatkozó törvény megszavazása és a Banca Nationala konvenciójának módosítása után. A Francia Bank e célra megfelelő hitelt bocsát a kormány rendelkezésére előlegül a kölcsönre, amelyet összel bocsátanak ki, amikor a világpiac helyzete kedvezőbb az aláírásra.

Közben a nemzeti-parasztpárt folytatja előkészületeit parlamenti tagjai összehívására. A párt vezérő bizottsága a legközelebbi ülésén dönt az összehívás időpontjáról.

Fogházra ítélték Giurgiu cluji ügyvédet

Az oradeai törvényszék nagy feltűnést keltő ítélete a cluji védő és bíró emlékeztető afférjében.

(Az Aradi Közlöny oradeai (nagyvárad) tudósítójának telefonjelentése.) Érdekes és nem mindennapi perben mondott ki ma délután ítéletet az oradeai (nagyvárad) törvényszék, mint delegált ítélőhatóság. Az elmúlt év szeptember havában oly nagy port felvert Schultze—Michajevszky-per cluji (kolozsvári) tárgyalásán Giurgiu János dr. cluji ügyvéd azzal vádolta meg Filipescu szavazóbíró, hogy az a per tárgyalása alatt aludt, vagy regényeket olvasott és a per folyamán mindvégig a legnagyobb tájékozatlanságot árulta el. Filipescu ezért rágalmozási pert indított az ügyvéd ellen és az ügy letárgyalására a miniszterium az oradeai (nagyvárad) törvényszéket delegálta. Az oradeai (nagyvárad) jogászvilág az ügyben testületileg Giurgiu dr. mellett foglalt állást és a tegnap megkezdődött tárgyaláson Lázár Aurel dr. az oradeai ügyvédi kamara választmányra nevében deklará-

ciót olvasott fel, amelyben a kamara választmányi tagjai elmondják, hogy kötelességüknek tartják egyhangulag vállalni Giurgiu védelmét s így az egész ügyvédi kamarai választmány védte Giurgiu dr.-t, aki különben a tárgyalás során másfélórás beszédben bizonyította a maga igazát. Hatalmas beszéde végén arra kérte a tanácselnököt, hogy ne kelljen a vádlottak padjára ülmie, ezt a kérését teljesítették is. Ezután a bizonyításra került a sor és annak ellenére, hogy a tanak legnagyobb része Giurgiu dr. mellett vallott, igazolva állítását, a törvényszék a mára halasztott tárgyaláson a perbeszédék élhangzása után ma délután szokafanul súlyos büntetést szabott ki dr. Giurgiuira, amennyiben egy hónapi fogházra és 5000 lej pénzbüntetésre ítélte az ügyvédet. Az ítélet végrehajtását azonban a törvényszék felfüggesztette. Az ítélet nagy feltűnést keltett.

Nagy meglepetéssel fogadták az olasz kormány felfrissítését. Mussolininek további munkájához új emberekre van szüksége.

(Az Aradi Közlöny római tudósítójának távirata.) Az olasz kormány rekonstrukciója, a három új miniszter s nyolc helyettes államtitkár kinevezése meglepetésként hatott. Gróf Volpi pénzügyminiszter és Belluzo gazdasági miniszter, három évig voltak miniszterek és Volpi nevéhez fűződik az olasz pénzügyek konszolidálása és a lira stabilizálása. Mosconi és Martelli, az újonnan kinevezett miniszterek tegnap este letették a király kezébe az esküt. A helyettes államtitkárok Mussolini kezébe tették esküt.

A rekonstrukcióval kapcsolatosan a Tri-

buna azt írja, hogy ez nem jelent semmi változást politikai irány tekintetében, mert az egységes és állandó. A két miniszter kicserélése csak azt jelenti, hogy új gyakorlati és technikai szempontokat próbálnak ki. A távozás ezért nem tölti el keserűséggel a távozókat. A Giornale D'Italia szerint a rekonstrukció új korszakot nyit Itália történelmében. A lira stabilizálása és a korporációs alkotmány megvalósítása után a következő feladat az ország gazdasági rendszerének a korporációs rendszerhez való hozzásimítása, amiben Mussolininek új emberekre van szüksége.

Csodarabbi látogatott el Aradra.

A tudós férfi nem jövedél, nem jósol. — Imádkozik és az isten teszi a csodát. — Látogatás Mordechaj Benedikt nevezetes dedunokájánál.

(Arad, július 10.) Be kell ismernem, annak ellenére, hogy kulturembernek tartom magam, ma voltam először csodarabbinál. A csodarabbi a str. Sinagoge (Chorin-uca) 2—4. számú házában helyezkedett el és a mint beléptem a bölcsesember előszobájába, máris okom volt arra, hogy csodálkozzam. Sokkal komplikáltabbnak képzeltem a csodarabbihoz való bejutást. Hallomásból úgy tudtam, hogy az előszobában a tanítványok kara fogadja a csodára-szomjazót; az egyik lehúzza saruját lábairól, a másik papucsot ad rá, a harmadik lerázza ruhájáról az ut profán porát, a negyedik feljegyzi nevét, az ötödik bejelenti. Aztán az ember belép egy iélmályos szobába. Az asztalon két gyertya ég és imbolygó lángjával sápadt fényt vet a polcon sorakozó főlíánsokra. Egyik leghomályosabb sarokból halk duruzsolás hallatszik és a mikor megszokja szemünk a misztikus homályt, észre vesszük a csodarabbit. Emelvényen ül. Előtte kis asztalka, amelyen egy hatalmas nyitott könyv nyugszik. A csodarabbi fehér köpenybe burkolt fejével a főlíáns felé hajol és hatalmas fehér szakállja lecsüng az asztal alá. Halkan neveden szólít. Nem is kérdi, mit akarsz. Ő már tudja és beszélni kezd. Az igaz, hogy felét nem lehet megérteni, de a másik felével döbbenetes igazságokat vagdos a fejedhez és mindezért lefizethetsz husztól—száz lejt; ahogy a tárcád bírja.

Valahogy ilyen elképzelésekkel jutottam el a rabbi előszobájába. Néhány sivalkodó gyerek és egy csinos asszonyka van ott mindössze.

— Itt lakik kérem a csodarabbi?

— Igen itt. Tessék várni, most vendége van.

Várom. Közben érdeklődöm, hogy járnak-e sokan hozzá, mióta van Aradon és tud-e valamit. Annyit sikerült megtudnom, hogy a

társadalom minden rétege látogatja, tegnapelőtt érkezett és teljesen egyedül jött. Végre nyílik az ajtó és kigördül egy terjedelmes néni, akiről később megtudtam, hogy azért kereste fel a csodarabbit, hogy egy kis sóvárgásért protestálja be az uristenhez. Az ajtón úgy kopogtattam, mint minden jó polgári családnál szokás. Sőt az obligát „szabad” is teljesen megszokottan hangzott el belülről. Egy hosszú asztal, fehér abrosszal megerítve. Teljes világosság, gyertyák nélkül, a falon néhány héber kabbalisztikus rajz és szénézek, hogy megkeressem a csodarabbit. De nem látok a szobában mást, mint rendes, polgári kinézésű, borotvált arcú, sötét ruhába öltözött férfit, aki az asztal mellett ül egy közönséges széken és úgy tesz, mint-ha gondolkodna.

— A csodarabbinak tetszik lenni? — kérdeztem.

— Az vagyok — felelte zengzetes magyar nyelven. — Mi tetszik?

Ugyilátszik gyanus voltam, mert tudtommal egy csodarabbi ilyesmit nem szokott kérdezni. Egyáltalában egy csodarabbi nem kérdez csak felel.

— Kérem szépen, — szóltam — megvettem az 54798. számú sorsjegyet, fogok nyerni? Udvarolok egy nőnek, lesz eredmény? folytassam?...

— Ne folytassa — vágott bele szavaimba. Én nem azért vagyok itt, hogy jósoljak, mert a jövő olyan titok, amibe nem szabad, nem lehet betekinteni. Én talmudista és kabbalista vagyok. Ha valaki tanácsért jön hozzám, én biztos és eredményre vezető tanácsot adok, mert a talmud minden kérdésre tud feleletet adni. Ha valaki beteg, az istenhez fohászokodom és a beteg meggyógyul.

— Tanácsot ügyvéd is tud adni — szóltam — és az orvos is meggyógyítja a beteg embert

Ma,
szerdán

U
T
O
L
J
A
R
A

RIN-TIN-TIN
FARKASOK BOSSZUJA.

Az előadások kezdete

MAROS és APOLLO mozgóban

10, — 5, 7 és 10-kor.

— Az ügyvédi és orvosi tudomány véges, de az istentől kapott hatalom, a talmudban levő tudomány végtelen.

— Mit tetszik csinálni avval a kaballával? naivoskodtam tovább.

— Dédnagyapám a világhírű Mordechaj Benedikt volt, akit csodálatos tudományokkal és csodálatos képességekkel áldott meg a teremtő. Tőle örököltem a kabbalista tudományomat, amiről nem nyilatkozhatom, mert nem szabad beszélni róla. Annyit mondhatok, hogy ezzel a tudománnyal olyan dolgokat cselekedhetek, amelyekre más ember nem volna képes. Olvastam a talmudot, ami több mint nyolcvan kötetből áll; olvastam a kommentárokból, amelyek százötven kötetet tesznek ki és egy egész emberélet nem elég arra, hogy ezekbe a könyvekbe írt bölcsességeket megtanuljuk.

Felsorolt még egynéhány könyvcímet, de nem jegyeztem fel, mert nem akartam elárulni magamat. Kint az ajtó előtt beszélgetés hallatszik. Új kliensek jöttek.

— Tessenek várni, egy újságíró van bent, hallom kívülről.

A csodarabbi beszél tovább. Elmondja, hogy Selmeceen végezte a nyolc gimnáziumot, Morvaországban született és az érettségi óta állandóan a bölcs könyveket bujja. Eddig nagyszerű eredményeket ért el. Temesváron meggyógyított egy asszonyt, akinek szürke hályog volt a szemén. Tanácsai mindig eredményesek voltak. Nem csinál hókusz-pókuszt, csak imádkozik és rendesen segít azokon, a kiken már csak az imádság segíthet. Nem akartam tovább fenntartani, elbucsztam tőle. Kezefogtunk, mint két dzsentlemén. A csodarabbi az ajtóhoz kísér és udvariasan előre enged:

— Vizontlátásra szerkesztő ur!...

... Mégis csak egy rendes csodarabbi lehet, különben honnan tudná, hogy újságíró vagyok?... (P. G.)

Aradi asszonyok öröme

lesz az a nagyszabású premier, amely csü-törtökön zajlik le az Apolló- és Marospárti mozgószínházakban. Vetítésre kerül az utóbbi idők legdrágább és legszebb irodalmi filmje, Dekobra Seliman herceg című regénye. Aki egy élvezetes estét akar magának szerezni, nézze meg ezt a filmet.

Pernyertes lett

Timisoara volt főpolgármestere.

Grofsorean Cornelnak megítélték a polgármesteri fizetést.

(Az Aradi Közlöny timisoarai-temesvári tudósítójától.) Érdekes ügyben mondott ki tegnap ítéletet a timisoarai tábla, mint közigazgatási bíróság. A tárgyalás előzményei még 1921-re nyúlnak vissza, amikor Grofsorean Cornel dr. volt Timisoara polgármestere. Az év végén táviratot kapott a belügyminisztertől, amelyben ez utasítja, hogy a polgármesteri állást adja át Vidrighin Stan vízvezetési igazgatónak, őt pedig más állásba nevezik ki. Grofsorean dr. azóta is hiába várja ezt a kinevezést. Nemrégiben

megnyva a váraozást, a közigazgatási bíróságnál pert indított úgy Temesvár városa, mint a belügyminisztérium ellen. Keresetében kérte a bíróságot, ismerje el, hogy ő még ma is királyi rendelettel kinevezett köztisztviselő, kötelezze a belügyminisztériumot, hogy a temesvári főpolgármesteri tisztséggel egyenrangú állásba nevezze ki s végül a belügyminisztériummal egyetemlegesen kötelezze Temesvár városát, hogy felmentése óta neki járó fizetését fizessék ki. Az ügyben több tárgyalás után tegnap végre kihirdették az ítéletet.

A temesvári tábla, mint közigazgatási bíróság Grofsocean dr. panaszának részben helyt adott. Kötelezte a belügyminisztériumot, hogy Grofsocean Cornel dr.-nak 1922. január elsejétől 1926. április elsejéig terjedő időre fizetését utalja ki. A tábla viszont megállapítja, hogy a várossal szemben Grofsocean dr.-nak nem lehet igénye, mert a város csak a belügyminisztérium utasítását hajtotta végre. A tábla végül csupán azért ítélte meg 1926. április elsejéig a fizetést, mert attól kezdve dr. Grofsocean képviselő volt és ezzel köztisztviselői állásáról önként lemondottnak tekintendő. A tábla nem állapítja meg, hogy mennyi az az összeg, amit a minisztériumnak fizetni kell. A közigazgatási bíróság döntése ellen Grofsocean dr. a semmitőszékhez ad be felebbezést, mert vitatja, hogy a képviselői mandátummal megszűnt köztisztviselő lenni. Az ügyben tehát a semmitőszék mondja ki az utolsó szót.

Meghalt Szatmár püspöke.

Boromissza Tibor halála. — Az ősz főpap elhunyt.

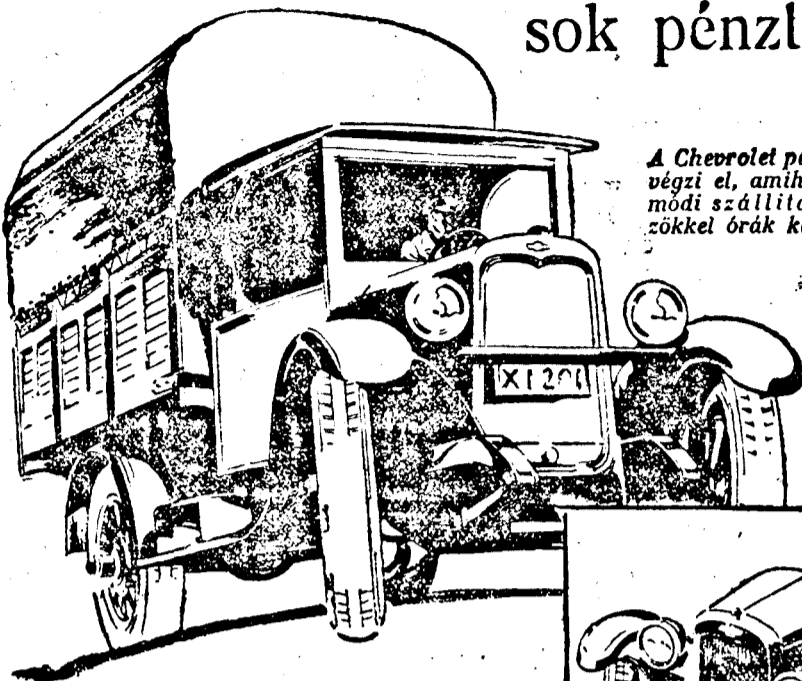
(Az Aradi Közlöny szatmári tudósítójának távirata.) Súlyos veszteség érte a romániai katolikus egyházat és egyben az ország magyarságát is: meghalt Boromissza Tibor, a szatmári egyházmegye püspöke. A halál nem jött váratlanul, már hónapok óta ágyhoz láncolta a betegsége a 88 éves főpásztort, aki tegnap déli egy órakor hosszas szenvedés után elhunyt.

Boromissza Tibor 1840. július 18-án született Kalocsán. Középiskolai tanulmányai elvégeztével egyházi főnhatósága Rómába küldötte a tehetséges fiatalembert, aki bölcsészeti tanulmányokat végzett. A teológiát Kalocsán végezte el és 1868-ban pappá szentelték. Egy esztendő múlva Jankovácón plébános lett és megkezdte rohamos előrehaladását. 1889-ben esperes, 1890-ben címzetes apát lett, míg három év múlva már kanonok, a kalocsai káptalan tagja és ugyanakkor a papnevelő intézet rektorává nevezték ki. Ugy tudományos, mint egyházi működése oly nagy elismerést váltott ki, hogy 1901-ben pápai prelátussá nevezik ki és a kalocsai érseki szék megüresedésével már ő volt az érseki egyházmegye legtekintélyesebb papja, úgy, hogy ő lett az érsekségi helynök. Néhány év múlva, 1906-ban nevezte ki Ferenc József magyar király szatmári püspökké.

A püspök huszonhét éven keresztül viselte ezt a méltóságot és szigorú, puritán egyszerűségével és józan bölcsességgel vezette egyházmegyéjét. Iskolák, templomok, katolikus intézmények létesítését karolta fel főleg a legnagyobb lelkesedéssel, de nem volt olyan kisebb, jelentéktlenebb ügy sem egyházmegyéjében, amely iránt érdeklődést ne tanúsított volna. Alatta fejlődött ki a szatmári irgalmasrendi zárda a leghatalmasabb intézménnyé. Szociális és karitatív egyesületek egész sora keletkezett védelme alatt és ezirányú működésének elismeréseképpen választotta meg a Széchenyi Társulat diszelnökévé. Demokratikus főpásztor volt az elhunyt, aki szerényen elvonulva végezte munkáját és sohasem kereste az elismerést. Az utóbbi időben súlyos megpróbáltatásokon kellett keresztülmennie. Az új országhatárok megállapításával két részre szakadt egyházmegyéje. Később hosszú éveken át folytak a tárgyalások a nagyváradi és szatmári püspökségek egyesítéséről és szóba került, hogy az ősz püspök mellé koadjutort neveznek ki, utódlási joggal. Boromissza Tibor püspök erőlyesen tiltakozott ez ellen, de kora és betegsége ágyának döntötte és fel kellett adnia a harcot. A döntést ebben a kérdésben nem érthette meg, a halál megváltotta szenvedéseitől. Boromissza Tibor püspök temetésére nagyarányú pompával készül Erdély katolikus magyar társadalma.

Tulajdonosa e réven

sok pénzt keres...

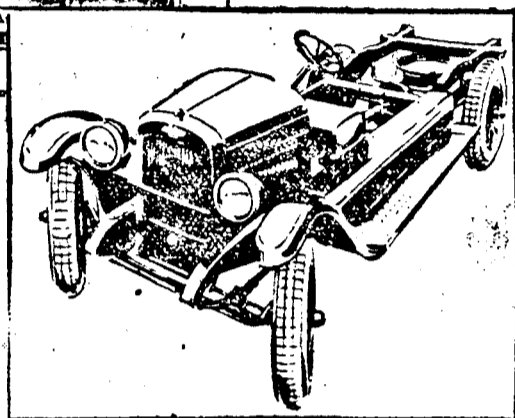
A Chevrolet percek alatt végzi el, amihez a régi-módi szállítási eszközökkel órák kellettek.

Kipróbálva... bevált... szolid Chevrolet-alvástartós és nehéz szolgálatra alkalmas.

Kevés benzint fogyaszt, teljesen mentes javításoktól; a Chevrolet-teherkocsi nagyobb teljesítőképesség mellett olcsóbb.

Az egész országban kereskedők, vállalkozók, gyárosok száza bizonyítják a Chevrolet gyorsaságát, szilárdságát, teherbíró képességét. Az üzemből levő Chevrolet-teherkocsik naponta növekvő száma igazolja kedveltségüket.

A mérnökök az egész világ megaláztatását azzal magyarázzák, hogy kiemelik a Chevrolet érdemeit, rámutatnak, hogyan tökéletesítik évről-évre, hosszú kísérletekkel. Dicsérik a nagy teljesítő képességű felülvezérelt szelepes motort, a megerősített hátsó tengelyt, a rendkívül erős félkör alakú rugókat, a légszűrőt és az olajtisztítót, azokat alkatrészeket, amelyek a Chevrolet

tartósságát és javításoktól való mentességét biztosítják.

Szilárdan építve, a Chevrolet könnyen szállítja terhét. Minthogy erőteljes, emelkedéseket könnyen vesz, a motor megerősítése nélkül. Gyorsasága folytán nagy a teljesítménye, amellyel sohasem kell javítás alatt állania.

LEONIDA & Co. S. A.

Fraji Bodea Arad, Bulev. Caroli 70.
(volt Ovár-tér sarok.)

Piókok és képviseletek egész Romániában

CHEVROLET KERESKEDELMI KOCSIK
TEHERAUTO-CHASSIS LEI 150.000

Nobile lesz az Italia egyetlen életben maradt utasa. Borzalmassá vált a jég-sziget martirjainak helyzete. — Még tizen-négy napig kutatnak Amundsenék után.

(Az Aradi Közlöny tudósítása.) A királyi jelentések arról számolnak be, hogy a Strassbourg francia cirkáló, a Nordenskjöld norvég, a Citta di Milano olasz és a Hobby gözös parancsnokai konferenciát tartottak, melyen megbeszéltek a közös munkaprogramot Amundsenék, valamint a jégtáblán selylő Viglieri-csoport megmentésére. Megállapodtak abban, hogy Amundsenék utáni kutatást beszüntetik abban az esetben, ha tizen-négy napon belül nem érnek el eredményt. A hajók megtették az előkészületeket az indulásra. A Krasszin jégtörőn tartózkodó Babuskin orosz pilóta utasítást kapott arra, hogy Amundsen keresését egyelőre hagyja abba.

A főgondot most a jégtáblán levő Viglieri-csoport megmentése képezi, mert Amundsen haláláról meg vannak már győződve az emberek. A Krasszin jégtörő, amely csavartörést szenvedett, továbbra is kelet felé sodródott, a tenger árja pedig az olvadozó jégtáblát messzire elvitte a jégtörőtől. Thornberg, a svéd mentőexpedíció vezetője már minden reményt feladott Viglieriék megmentésére. A mentés csak úgy sikerülhet, ha az időjárás hidegebbre fordulna, mert az olvadozó jégre semmiféle repülőgéppel nem lehet leszállni. Ennek dacára Lusser német pilóta miniatűr gépevel mégis megkísérli a leszállást. A milánói jelentések szerint megmagyarázhatatlan légköri zavarok következtében a Spitzbergák partjai mellett levő gözöskkel megszűnt a szikratáviró-öss-

szeköttetés. A Krasszin fedélzetén tartózkodik a Corriera dela Sera kiküldött tudósítója, aki értesítette lapját arról, hogy Csuznovszki pilóta felderítő utat végzett és megállapította, hogy a jégtörő csak északnyugatnak haladhat és a jégtáblát igen nagy kerülővel közelíthetné meg.

Az oslói jelentések szerint attól tartanak, hogy Nobile lesz az Italia egyetlen életben maradt utasa. A hajótöröttek két embere súlyos betegen fekszik és állapotuk olyan válságos, hogy már aligha menthető meg. Maddalena olasz pilótaörnyeg tegnap kétszer megkísérelte a jégtáblára való leszállást, azonban sikertelenül. Lundborg kapitány megrázó képet festett Viglieriék selylődéséről. Elmondotta, hogy a hajótöröttek mind lázas betegek és elmezavarodottaknak látszanak. Élelmiszerük kevés és undorító. A helyzetet még kínosabbá teszi az a körülmény, hogy néhány mérföldnyi távolságban látják a szárazföldet, amelyet azonban a megolvadt jégen nem tudnak megközelíteni.

— Pilsudski elhalasztotta romániai utját. Bucurestiből jelentik: Egyik bucuresti-i lapnak az a híre, hogy Pilsudski marsall az országba érkezett, teljesen valótlan. Mint már közöltük, a lengyel hadügyminiszter elhalasztotta utazását.

Az aradi törvényszék megidézte Vándor Bertalant.

Hírlapok útján keresik az Amerikába szökött volt aradi nagykereskedőt.

(Arad, július 10.) Érdekes váltókereset ügyében tartott ma tárgyalást az aradi törvényszék Popescu-Ionescu-tanácsa. Közvetlenül néhány nappal Vándor Bertalan aradi kereskedő nagy szenzációt keltett szökése után történt, hogy az egyik aradi pénzintézet 950.000 lej váltótartozása erejéig váltókeresetet nyújtott be az aradi törvényszékhez a megszökött kereskedő ellen. A váltókeresetet dr. Kell József és dr. Kell Lipót aradi ügyvédek adták be s az ismeretlen helyre szökött Vándor Bertalan hírlap útján való megidézését kérték. A bíróság anélkül, hogy a kérelem felett előbb tárgyalás keretében határozott volna, elrendelte Vándor Bertalan meghirdetés

útján való megidézését. A mai folytatódó tárgyaláson Popescu tanácselnök megállapította, hogy a bíróságnak ez az intézkedése helytelen volt s ezért most a perrendtartás utasítása értelmében bírói határozat alapján rendelte el Vándor Bertalan hírlap útján való megidézését és egyben utasította a pénzintézet képviselőit, hogy a megszökött és ismeretlen helyen tartózkodó kereskedő megidézését egyik legerjedtebb bucuresti-i, egy aradi és egy amerikai napilapban, valamint a Monitorul Oficialban hirdessék meg. A törvényszék határozatába Vándor Bertalan hivatalból kirendelt ügygondnoka, dr. Sárbu György megnyugodott.

Telef. 70. **ERZSÉBET SLAGER-MOZGO** Telef. 70.

Ma d. u. 5, 7 és este 10 órakor a kellemes kertben.
Aradon premier! — Fanamet gyönyörű alkotása! — Társadalmi színmű

A kurtizán halála. Főszerepben: **Putty Lia és Ben Lyon**
(a Táncoló Bécs férfi főszereplője). Olasz helyárak: 25, 20, 15 és 10 lej.

Jön! „ORLOW” világsláger. Jön!

Aradi tanárnő torna-kurzusa Kopenhágában.

Érdekesek Dániáról, a parasztországról. — A dán Rivierán. — Shakespeare He singörben. — A világ legnagyobb szabadtéri színpada. — Háromnapos tornajubileum. — Pataki Veronika levele Kopenhágából!

(Arad, július 10.) Ismert aradi tánc- és tornatanárnő érdekes tanulmányuton jár. Dániában nyaral s az ottani lakosság számára meghívás alapján gimnasztikai kurzust rendez. Utjának jelentősebb eseményeiről és látványlíról pedig az alábbi érdekes cikkben számol be:

Kopenhága nem sablonos világváros. Nem esik a világgözeledés megszokott, kitaposott útjába, de aki felkeresi, elragadtatva szemléli gyönyörű fekvését, természeti szépségeit, sajátos építkezését, csodás műkinceit. Kéthárom napra kár idejenni. Ide idő és fogékony-ság kell. Más városétól egészen különböző jellegzetességeit csak a keresőnek tárja fel teljes pompájában. Nézni és figyelni kell, hogy különleges ritmusát megértsük. Nézni kell a tenger felől. Az Öresundon lassan végighajózva egymásután látjuk nevezetességeit a habokból kiemelkedőn, csillogón, üdén: a Gefion szökőkutat — Dániát Svédországból kiszántó négy ziháló ökrével; Andersen bájos bronzhableányát a sziklán ülve; félkilométeres sétányát: a Lange Liniet a szebbnél-szebb szobrok egész sorával; szabadkikötőjét kőmény- és árbócerdejével.

A városháza magas tornyáról ismét más panoráma tárul elém; tornyokkal ékesen mutatja magát a város. A Marmorkirke zöld patinájú kupolájával; a bőrze négy összefonódott sárkányból képezett tornyával, ahogy lefelé kigyózik a renaissance homlokzat zöldre oxidálódott tetejére; a Frelsenkirke aranyragyogású tornyával, amelyre kívülről kuszik fel a csigalépcső és a Christiansborg királyi koronás tornyával jellegzetes szépségei Kopenhágának. Érdekes megfigyelni innen, mint morajlik, zug, zakatol, sóhajt, liheg fel a város és a robotos élethangokra mily édesen felel a városháza tornyának harangjátéka, gyerekesen ütogetve ki a régi dán éjjeli örök dalát.

Sokat kell járkalni annak, aki igazán meg akarja ismerni a várost, de nemcsak a „Strög”-ön, Kopenhága korzóján és a belvárosban, a gyönyörű terek és uccák vöröstégla architektúráját nézve, hanem ki kell menni a régi városrészek síkatoráiba is. De jó ödöngeni a hétszáz éves Ós-Kopenhága keskeny uccáin, ahol alig van nyoma a változásoknak, amiket a keletkezése óta lepergett évszázadok magukkal hoztak. A kicsi házak, fehér ablakok, hegyes mansardok megihitten integetnek. Szeretek itt időzni a színes falak mozaikjai között, melyeket körülölel az Öresund, beküldve hoz-

zájuk vitorlásait, motorosait. A régi hid hajbókolva nyílik ketté, felágaskodik és betakarja a ráépült két kis játékházacska fehér-függönyös ablakait. Süt a nap. A Gammelstrand fehér főkötős, zöld szoknyás kofái alacsony székeken szélesen terpeszkednek, ügyes kézzel bontogatják kínálva a csillogó, sikamlós halakat — közben oda-odadobnak egy-egy koncot a kerengelő sirályoknak. Összeismerkedünk, összelelegedünk Kopenhágával. Büszkélkedve rakja előm a Thorwaldsen-muzeumot, a Carlsberg Glyptothekot — Észak leghíresebb szoborgyűjteményeit — a Princens palaist, Christian- és Rosenborgot, a Kunstmuseumot: képeit, szobrait, aranyát, gyémántját, porcelánját. Csodálattal tölt el „Észak Athén”-je dus kulturális kincseivel. Habzsoló szemmel szeretnék felinni mindent, bizsergő ujjaimmal végigtapogatni.

Kimegyek a Tivoliba. A színes lámpák alatt elegáns, karsú, szöke asszonyok és leányok, széles vállu, nevető szemű férfiak tömege hullámszik. Kacaj, zene, tánc lüktet. Sinding kitárt karu szobra: „az életöröm” itt testesül meg. Gillelejebe megyünk. Hajónk mély árkot von a tenger smaragd zöld vizében, két oldalt parttá magosítva a fehér tajtékot. Tulnan Svédország halvány ködbe burkolt körvonalai, emitt a dán Riviera fürdőhelyeinek szebbnél-szebb villái és szállodái vonulnak el. Helsingörben szállunk ki. Itt színeskedett Shakespeare. Majd Kronborgba megyünk, mely őt Hamlet megírására ihlette. A várhid két oldalán fegyveres várta, az árkok és bástyák mögött ágyuk. Elfogódottan járom a világ legszebb renaissance épületének termeit, melynek ablakán beintegetnek Marienlyst parkjának fáit. Itt van Hamlet állítólagos sirja. Tovább fel Gillelejeig különös, kedves halászfalvak váltakoznak kertekkel, szántóföldekkel, erdőkkel. Ezen a darabon egész Dániát jellemző szelid báj ömlik el.

Visszafele vasut hoz. Vezetőnknek, Dánia legelső gimnáziuma rektorának józan hangja belekap nyargaló fantáziám gyeplőjébe. „Parasztország vagyunk” — mondja — „de nincs az országban gyermek, aki hét osztályt ne végezne. Minden nagyobb városban főiskolánk van parasztjaink részére. Ezek az ugynevezett „parasztgyetemek” kulturánk és jólétünk fontos faktorai. Ezek az iskolák ismertetik meg parasztjainkkal a tudomány, technika leszürt eredményeit és a racionális gazdálkodás módjait. Ennek tulajdonítható hatalmas exportunk.

12-
én

Holnap, esütőrtökön

DEKOBRA
regénye:

SELIMAN HERCEG
a legesodásabb film a
MAROS és APOLLO
mozgóban.

Terményeink nagy részét Angliába visszük ki és exportunk nivóját jellemzi, hogy pl. a kivitelre kerülő tojások minden darabja a termelő lakóhelyének és nevének bélyegzőjével van ellátva, hogy az esetleges rosszakat az illetőnek visszaküldhessék.

A Hauch-tól megénekelte és dán történelmi emlékekkel zsufolt Frederiksborg megtekintése után vonatra várunk. Megyek a rektor után, aki egy mellékvágányon a harmad osztályú vagonokat mutogatja. Az ülések szürke bolyhos szövettel vannak bevonva s minden szürkére lakkozva. Fent háló, széles, nagy ablakok, pedáns tisztaság. A folyosó falán kis állvány, rajta vizes palack és pohár, vízzel, mellette törülköző. Elgondolkozom: ilyen következményei vannak a paraszt egyetemre járásnak. Dyrehaven mellett száguld a vonat. Csapatban futnak előre az özek, szarvasok. Messziről látszik a világ legnagyobb szabadtéri színpadának görög homlokzata. Itt látam a híres Ádám Poulsen rendezésében egy Messiaspielt 300 szereplővel. A hatalmas tölgyerdőben épült színpad festői lejtőn emelkedik pompás lombkorona alatt. Olyan akusztikája van, hogy a 7000 néző a legcsendesebb beszédet is hallja. A festői kosztümök és csoportok, misztikus fátylafény, lombsuhogás, művészi előadás felejthetetlen élménnyé tették ezt az estét.

Két plakáttal van most tele Kopenhága: a háromnapos tornajubileumot hirdető szaladó fiúval és Josefina Baker széles nevető négerarcával. A stadionba megyek. Dánia ifjúsága százezer néző előtt! Mindegyike más színösszeállítású nemzeti viseletben zöld lombot tart kezében. Tarka gyermekerdő! A polgármester annak a munkának a hatásáról beszél, melyet VI. Frederik száz évvel ezelőtt kiadott rendeletével: a tornának az iskolákba bevezetésével — értek el. Három napon át reggel 9-től délután 5-ig négy helyen mutat be érdekesebbnél-érdekesebb tornagyakorlatokat fiúk és leányok egymásután felvonomló csapatá. A mellette levő téren folynak a sportversenyek. A város tizenötezer gyermeket lát három napon át vendégül. Az épületben csinosan terített asztaloknál fehér kabátos, fehér nyakkendős pincérek szolgálják ki őket. Az ételek alumínium edényekben főnek, minden hófehér itt. Sehol fennakadás, simán, nyugodtan, tervszerűen megy minden. Harmadnapra megérkezik a királyi pár Fünen szigetéről tizenötezer tanuló gyönyörű gyakorlatainak megtekintésére. Kilencszeres hurráh-val X. Krisztiánra, véget ér a dán torna százéves jubileuma.

Josefin Baker első fellépésén pedig félig üres házban nem hangzott el taps. Az Észak más világ. Népe a szépet, haladásért lelkesedni tudó, de józan, óvatos, megfontolt. Ezt látom kurzusom növendékein is. A gimnasztika előttük új szisztémáját, melyet megismertem jöttem hozzájuk, eleinte tartózkodva fogadják. Most már szívesen, odaadással dolgoznak. Újabb meghívásukra nagy örömmel fogok jövő nyáron ide visszatérni az ideális munka folytatására.

Pataki Veronika.

Féltáru vizum egész Magyarországra. Igazolmányok Sándor Ferencnél.

Feloszlatták Aradváros tanácsát.

Megérkezett a belügyminiszter hivatalos távirata az aradi prefekturára. A régenstanács aláírta a feloszlatast. — A rendelet szerdán jelenik meg a hivatalos lapban. — Holnap délelőtt történik meg a városháza átvétele.

(Arad, július 10.) Az aradi városi tanács körül már hetek óta tartó bizonytalanság ma reggel véget ért. Egy ma reggel, az aradi prefekturára befutott hivatalos távirat pontot tett a városi tanács körülbelül egy és egynegyed év óta húzódó ügyére és — hivatalos helyről vett értesülésemiként — már valószínűleg holnap délelőtt új vezetés alatt áll az aradi városháza, amelynek polgármesteri búrsonyszéke körül oly ádáz, késhegyig menő küzdelem folyt. A nagy harc befejeződött. Bár Angel István dr. polgármester közigazgatási szakértelmét és a város ügyei iránt való jóakarátát s érdeklődését még az ellenfelei sem vitatták el tőle, az adott körülmények között azonban semmiképpen tudott keresztülvinni a város érdekében, mert a felsőbb fórumok azerzióval viseltették minden iránt, amit Angel dr. csinált. Az okok mellékesek, elég maga a tény, hogy hosszú hónapok óta a jelenlegi városvezetés egyetlen fontos ügy jóváhagyását sem tudta keresztülvinni a belügyminisztériumban és — kétségtelenül — ennek egyik következménye az is, hogy még ma sincs megfelelő közúti közlekedés Aradon, hanem a gyér számban levő autbuszok mellett még mindig a kisvasut dominál. Aradváros közlekedésében. Valahogy, úgy van, hogy alapjában véve a város közönségének személy szerint talán mindegy, hogy ki viseli a hatalmi jogart az aradi városházán, a fontos az, hogy alkotson és alkotthasson, szóval tehesen és tegyen valamit a város fejlesztése érdekében. Bizonyára megkönnyebbülten veszi tudomásul a polgárság a küzdelem, a harc befejezését és most már reménykedve várja a produktív munkát ígérő új érárt, amely a legközelebbi huszonegy órában belül átveszi az uralmat a torony alatt.

„Decretul fost semnat.”

Ma reggel — mint fentebb említettük — sffirózott távirat érkezett a belügyminisztériumból az aradi prefekturára. A távirat röviden a következőket közli:

Decretul fost semnat. Apare in Monitorul Oficial miercuri, 11 iulie. — (A dekretumot aláírták. Megjelenik szerdán, július 11-én a hivatalos lapban.)

A hivatalos értesítés szerint tehát a szerdán megjelenő Monitorul Oficial már a nyilvánossággal is közli az aradi városi tanács feloszlatast meg történtét. A régenstanácsi dekretum egyben közli azokat az indokokat, amelyeknek alapján a belügyminisztérium, majd a Legfelsőbb Közigazgatási Tanács és végül a régenstanács szükségesnek találta a tanács feloszlatast és amelyek — mint már részletesen megírtuk — a következők: a Victorianban elhelyezett tizenöt millió lejes betét, az egyéb bankokban levő betétek és letétek, a községi választás költségei, amelyeket a jelölteknek kellett volna fizetniük és a város egyenlített ki s végül a felsőbb engedély nélkül történt aszfaltozások ügye.

Választások: augusztus 9-én.

Ugyancsak a feloszlatast dekretum közli az interimár bizottság névsorát, amelyet a következőkben állapítottak meg:

Elnök: dr. Robu János volt polgármester
tagok: Vulpe József volt szigurancafőnök,

szolgálati főnök

Paucesti Miklós ügyvéd

Mihulin Miklós leányliceumi igazgató

Domán Sándor nagykereskedő

Steigerwald Alajos ipartestületi elnök

Variassy Lajos nyug. polgármester.

Végül közli a dekretum, hogy az új tanács megválasztásának napját augusztus 9-re tűzte ki.

A feloszlatast jelző távirat megérkezése nagy izgalmat váltott ki az érdekeltek körében és még a mai délelőtt folyamán értesítették a felsorolt interimár-bizottsági tagokat, álljanak készen az aradi városháza holnap törté-

nő átvételére. Amint a dekretum megjelenik a hivatalos lapban, hivatalos táviratban értesítik erről, úgy az aradi prefekturát, mint a városházát és ennek nyomán megtörténik az átvétel. Az átadásra ma már különben megtették az előkészületeket az aradi városházán is, ahol különben, szinte az utolsó órákban, még egy ülést tartott a permanens-bizottság, amely különböző folyó ügyeket intézett el.

A rejtélyes levél története.

Es most, amikor már végleg elintéződött a tanácsfeloszlatast tizenegy hónap óta húzódó ügye, tisztázódott ama bizonyos rejtélyes levél története is, amelyet a napokban Angel István dr. polgármester kapott Bucurestiből, a tanács ügyében. Mint annakidején megírtuk, Angel dr. levelet kapott egy belügyminiszteri főtitkárviselőtől, aki azt közölte, hogy a polgármester újabb memorandumára a belügyminisztérium visszaküldte az aradi városi tanács ügyének aktáit a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácshoz, amely visszavonta előbbi — feloszlato — véleményezését és kimondotta, hogy nincsen ok a városi tanács feloszlatastára. Ma kiderült, hogy a levél első fele szóról-szóra igaz volt, csak a második fele sántított. A belügyminisztérium Angel István dr. memorandumára tényleg visszaküldte az aktákat a Legfelsőbb Közigazgatási Tanácshoz — ezért szenvedett kesedelmet a feloszlatast, — ez azonban kimondotta, hogy nem

Izgalmak az Egyesült Bank csődfeloldása körül

Holnapra várják a táblai ítélet Aradra való megérkezését.

(Arad, július 10.) Az aradi Egyesült Bank R. T. betétesek körében nagy izgalommal várták a mai napot, mert úgy volt, hogy a bank ügyésze, dr. László Lipót ma személyesen hozza át Timisoaráról (Temesvárról) a tábla írásbeli döntését a csőd feloldása ügyében. Egyes verziók szerint ugyanis a tábla nem oldotta fel, csak reformálta a törvényszék csődhatározatát és az alaki hibák helyesbítését rendelte el. Jogászai vélemények szerint azonban ez egyre megy s a kettő közötti különbség csupán lényegtelen hivatali formali-

tásnak számít. Annyi bizonyos, hogy — még abban az esetben is, ha a törvényszék újabb csődtárgyalást tartana az ügyben — csődhatározatra már nem kerülhet sor, mert a csődkerők már visszavonták kérésüket s az esetleges újabb tárgyaláson a törvényszék csak a kifogásolt alaki hibákat fogja helyesbíteni. László Lipót dr. különben holnap utazik át Temesvárra és amennyiben a tábla írásbeli döntése már elkészült volna, úgy azt még a holnapi nap folyamán magával hozza Aradra.

Elitelték a sikkasztással vádolt aradi vasutasokat

Az aradi törvényszék bűnösöknek mondotta ki a vasutasokat és szigorú büntetéssel sújtotta.

(Arad, július 10.) Az aradi törvényszék Antonini—Moldovan-tanácsa ma hirdette ki a törvényszék ítéletét a sikkasztó aradi és timisoarai vasuti tisztviselők monstre-bünperében. Az ítélet elé mindenki a legnagyobb várakozással tekintett s azok, akik a több napon át tartott és izgalmas részletekben bővelkedő folytatolagos fő tárgyalást végighallgatták, meg voltak győződve arról, hogy a törvényszék ítélete felmentő lesz, annál is inkább, mert a vádlottak ellen alig merült fel tárgyi bizonyíték és a vád tulajdonképpen csak egynehány tanu és a szakértők terhelő vallomása alapján épült fel. Annál meglepőbb volt, hogy a bíróság bűnösnek találta a vádlottakat, akiket egy kivételével súlyos büntetésre is ítél.

Antonini tanácselnök pontban délelőtt 11 órakor nyitotta meg a tárgyalást és nyomban megkezdte az ítélet szövegének felolvasását, amely a részletes indokolás miatt közel két óra hosszat tartott. Az ítéletet a vádlottak és védők, valamint a jelen volt nagyszámu közönség néma csendben hallgatta végig. Az arcokon megdőbbséget látott, mert senki sem várt ilyen szigorú ítéletet. A törvényszék többrendbeli közokirathamisítás és hivatali sikkasztás büntetésében találta bűnösnek a vádlottakat, akik közül ezert Szentiványi Elemért két és fél évi, Constantinescu Mihályt másfél évi, Juhász Lászlót és Denhof Jánost egyenként tizenhárom havi, Tundler Józsefet, Minovszky Istvánt és Smuldea Pált egyenként egy évi, Antila Demetert és Iova Miklóst egyenként nyolc és félhavi börtönbüntetésre és politikai, valamint hivatali jogaiknak öt évre való felfüggesztésére, Talian Györgyöt pedig három havi

fogházbüntetésre és hivatali, valamint politikai jogainak három évre való felfüggesztésére ítélte. Mihutescu Demetert bizonyítékok hiányában a törvényszék felmentette az ellene emelt vád és következményei alól. A törvényszék kártérítés címén 935.872 lej és 33 banit ítél meg a vasuti kincstárnak.

Az ítélet ellen Mandru királyi ügyész súlyosbításért, a védők pedig felmentésért felebezttek. A védők kérésére a törvényszék a tábla döntéséig szabadlábban hagyta az eliteltet. A törvényszék szigorú ítélete jogászai körökben általános felháborítást keltett s különösen a védők remélik, hogy a tábla megsemmisíti a törvényszék ítéletét és felmenti a vádlottakat, akik legtöbbje könnyes szemmel hallgatta végig az ítéletet.

Irodalom és művészet

* Lengyel Irén megvált az aradi szintársulattól. Lengyel Irén, az Arad—Timisoara színháznak e szezonban volt primadonnája, július elsejétől megvált a szintársulat kötelékéből. Szerződése ugyanis lejárt és Szendrey igazgató nem hosszabbította meg a nyári szezon további tartamára. A színésznő jelenleg Brasovban üdül, a nyáron, augusztus 1-től egyhónapos szezon keretében Clujon fog fellépni. Hírek szerint a jövőre nézve tárgyal Tarnai szegedi igazgatóval is, ez a hír azonban bizonyára nem felel meg a valóságnak, mert köztudomásu, hogy Szegednek a pesti Harma t h Hilda az új primadonnája és így minden bizonnyal Erdély határain belül fog keresni majd elhelyezkedést Lengyel Irén.

H I R E K.

Erdekes házasság Aradon.

Az aradi ifjú és színésznő szerelmi regénye.

(Arad, július 10.) A nyári unalomtól tespedő aradi városházára ma egy kis élénkség és szín futott be. Egy most készülő és körülményeiben rendkívül érdekes házasság híre szorította háttérbe a szürke, közigazgatási ügyeket és a hivatalfőnökök titkos érdeklődésével sétáltak el az anyakönyvi hivatal előtt, ahol éppen jótanácsokat adtak az aradi színház egyik közismert női tagjának és nővérének. A tanácsok vétele után pár perccel a két hölgy Angel István dr. polgármester irodáját kereste fel, ahol fontos értekezletet tartottak a diszpenzáció és a készülő házasság egyéb részleteiről.

Pár nap múlva már meg is lesz az érdekes előzményekben bővebben házasságkötés, amely Arad friss nyári szenzációi közé tartozik. A történet hősei: az aradi színház egyik szimpatikus és ismert nőtagjának nővére és egy aradi magánhivatalnok, akinek a válási ügyében a napokban döntött a bíróság. A fiatalember, aki Arad társaságának egyik ismert tagja, két évvel ezelőtt nősült meg először és egy közismert aradi nagykereskedő leányát vette el. A házasság azonban nem volt tartós, áthidalhatatlan ellentétek keletkeztek a fiatalok között és nemsokára arra a közös elhatározásra jutottak, hogy mindkettőjüknek legjobb lesz, ha a házasságot felbontják. A válókeresetet beadták és mindketten más-más irányban igyekeztek megkeresni az elszalasztott boldogságot.

A fiatalember nem is olyan sokára meg is találta ezt. Régi ideálja volt már a hölgy, aki — mint előbb említettük — nővére egy aradi színésznőnek. Néhány találkozás elegendő volt arra, hogy a szunnyadó tűz teljes erejében fellángoljon és nemsokára megegyeztek abban, hogy mepróbálnak együtt nekiindulni az életnek, amelytől még oly sokat vártak. Röviden ez az előzménye a városháza friss szenzációjának. A bíróság nemrég kimondta a döntő szót a fiatalember válóperében és most már elérkezettnek látták a szerelmesek az időt arra, hogy az anyakönyvvezető elé járuljanak. Pár nap még és megtörténik az érdekes házasság, amelyet a beavatott emberek már régen bejósoltak és amely néhány napra kedvenc témája lesz az aradi szalónoknak.

— **Francia tábornok bucuresti-i látogatása.** Bucurestiből jelentik: Ma érkezik Bucurestibe Lerond francia tábornok, aki megelőzőleg Lengyelországban tett látogatást.

— **Szabadonbocsájtják a görög exdiktátort.** Athénből jelentik: A tegnapi minisztertanács elhatározta Pangalos exdiktátor szabadonbocsájtását.

— **Az optánsper visszhangja.** Londomból jelentik: A Times az optánsperrel kapcsolatosan ír és leszögezi, hogy a peren okulva, legjobb, ha a vegyes döntőbírók saját illetékességük eldöntését ezentúl a hágai nemzetközi bíróságra bizzák, mert akkor megszűnnek a kontra-verziák.

— **A magyar kormányzó első szárnysegéde.** Budapestről jelentik: A kormányzó bekaival vitéz Koós Miklós őrnagyot első szárnysegédjévé nevezte ki.

— **Aradi banktisztviselő előléptetése.** Az Aradmegyei Takarékpénztár r.-t. a közeljövőben fiókintézetet létesít Pancotán, amelynek élére a pénzügyi igazgatósága a bank egy fiatal, tehetséges tisztviselőjét: Karácsonyi Józsefet nevezte ki az új fiók főnökéül. Karácsonyi József kinevezése széles körökben örömet keltett, mert Arad urai társaságiban általánosan szeretik és becsülik a pancotai fiókintézet új főnökét.

— **Folyik a katolikus-üldözés Mexikóban.** Mexikóból jelentik: A detektívek ötven katolikus, közöttük egy papot, letartóztatnak egy magánháznál, ahol oltárt és szertartási kellékeket találtak. A letartóztatottakat a vallási törvények megszegésével vádolják.

Megkezdődik a belga bankár holtánnyilváníttása.

Még mindig homály fűdi Löwenstein eltűnését.

(Az Aradi Közlöny londoni tudósítójának távirata.) Ma Croydonba érkezett Loewenstein Artur, az öngyilkos belga bankár repülőgépeinek megvizsgálására kiküldött Cooper őrnagy, az angol légi haderő balesetbizottságának tagja, aki alaposan megvizsgálta a gépet és most a pilótával együtt repülőutat tervez. Ezen meg akarják kísérelni, vajon könnyen nyílik-e repülés közben a gép ajtaja. Illetékes körök kizártnak tartják azt a feltevést, hogy Loewenstein előzőleg leszállt volna és titokzatos eltűnése csak fözdsdei manőver lenne. Loewenstein tényleg elhagyta Croydont a Fokker-gépen s halálát lelte utközben.

A brüsszeli jelentések szerint a vizsgálóbíró kijelentette az újságíróknak, hogy bebizonyítást nyert az a körülmény, hogy a bankárt szerencsétlenség érte és kizuhant a gépből. A brüsszeli törvényszék az özvegy kívánságára gróf Van der Straten-Pontuz-t nevezte ki a bankár vagyonfőmegének gondnokává. A békebíró hétfőn kezdte meg a holtánnyilváníttási kérelem tárgyalását. A bíró sorra kihallgatja a repülőgép utasait, akiknek a vallomásából kell megállapítania, tényleg meghalt-e a bankár, vagy csak bizonyos körülmények miatt tűnt el.

Kirabolták az óceánt átrepülő Bremont.

(Az Aradi Közlöny távirati tudósítása.) A montreali jelentések furcsa rablásról számolnak be. A jelentések szerint ismeretlen tettesek kifosztották a Bremen repülőgépet, amelynek az iránytűjét és értékes műszereit magukkal vitték. A gép öre, egy mechanikus észrevette a rablókat és fegyvert fogott, mire a tolvajok, zsákmányukkal együtt elmenekültek. A mechanikusnak most erős segítséget küldtek, nehogy megismétlődjön a rablási eset.

A gép öre, egy mechanikus észrevette a rablókat és fegyvert fogott, mire a tolvajok, zsákmányukkal együtt elmenekültek. A mechanikusnak most erős segítséget küldtek, nehogy megismétlődjön a rablási eset.

Merénylet a zombori főispán ellen.

Bolgár komitácók rálöttek a főispáni autóra.

(Az Aradi Közlöny belgrádi tudósítójának távirata.) Vakmerő merénylet történt Zomborban, ahol ismeretlen tettesek rálöttek Vildovics Anton főispán autójára. A főispánt nemrég helyezték Zomborba Üszküblől mert szigorúsága miatt a bolgár forradalmi komitő halálra ítélte. Tegnap Vildovics autójában Petrovics volt főispán és Erhartics belügyminiszteri tisztviselő utaztak az or-

szágon, amikor rálöttek az autóra. A belügyminiszteri tisztviselő a könyökén megsebesült, a merénylők pedig elmenekültek. Valószínű, hogy a merénylet a bolgár forradalmi komitő megbízásából történt és a merénylők azt hitték, hogy az autóban a komitő által halálraítélt főispán ül. A nyomozás megindult a tettesek kézrekerítésére.

— **Nyári munkarend az aradi városházán.** Holnap reggeltől életbelép az aradi városházán a nyári hivatalos óra. Eszerint reggel 7 órától déli egy óráig tartanak hivatalos órákat a városházán. A polgármesteri hivatal ezzel kapcsolatosan arra kéri a közönséget, hogy néhány napig, míg a városháza fölépcsőjén javításokat eszközölnék, járjon a két melléklépcsőn.

— **Rehabilitálták Aradváros főkeresztjét.** Néhány nappal ezelőtt feljelentést tettek Angel István dr. polgármesternél Raskovics István városi főkereszt ellen, akit azzal vádoltak, hogy a temetőkből, a sírhantokról ellopott virágokat ültette el az aradi városháza előtti virággyepekben. A feljelentés nyomán a polgármester elrendelte a vizsgálatot, amely mára véget is ért és amely a legteljesebb mértékben rehabilitálta a főkeresztet. Megállapítást nyert, hogy az elhangzott vádak teljesen alaptalanok és ezzel a vizsgálat megszűnt, a főkereszt pedig utasítást kapott, hogy rágalmazói ellen megfelelő módon járjon el.

— **Lovat lopott egy jómódu gazda.** Doroti Miklós notórius komlósi lótolvaj cigány újabb lólopások miatt állott ma a törvényszék Popescu—Jonescu-tanácsa előtt. A tolvaj cigány együgyűnek tette magát, akart kibujni a felelősség alól, végül azonban beismerte a lopásokat. A törvényszék két esztendei fegyházbüntetésre ítélte, ami ellen a cigány felebbezést jelentette be. Érdekes, hogy Doroti igen jómódu ember és Komlóson mintegy 200.000 lejt érő ingatlan vagyona van.

— **Elítélték az aradi templomi karnagy betörőjét.** Az aradi törvényszék Balacescu-tanácsa ma egy esztendei börtönbüntetésre ítélte Wiener Ferenc rovottmultu aradi munkanélkülit, aki az elmúlt télen betört dr. Walter Cornelius, az aradi Minorita-egyház karnagyának Luther-uccai lakásába és onnan nagyobb értékű ruhaneműket lopott el. A szintén vád alá helyezett Csáky József állítólagos tetteit, valamint az orgazdasággal vádolt Kis Lajost és nejét, Gács Andrást, Miklós Erzsit, Gebei Rózát és Szabó Jenőt a törvényszék bizonyítékok hiányában felmentette. Az ítélet ellen az ügyész sulyosbítást, a védő enyhítést felebbezett.

— **Tolvaj cigánylegény.** Ardelean János aradi cigánylegényt lólopásért a törvényszék ma három havi fegyházbüntetésre ítélte.

— **Az erömvész tragédiája.** Debrecenből jelentik: A cirkuszban Benjamin Márton erömvész mellén egy 134 kilogrammos vasúllón két, a közönségből felhívott kovácslegény vasdarabokat vert szét. Mutatvány közben egyszerre velőtrázó ordítás verte fel a cirkuszt. Az egyik kovácslegény kalapácsából kiugrott a vafej, amely szétroncsolta Benjamin fejét. Az erömvészt életveszélyes sérüléssel szállították a klinikára.

— **Elfogtak egy szélhámot Pesten.** Budapestről jelentik: Ma letartóztatottak egy Sövény István nevű szélhámot, aki vidéki községek megbízásából kereste fel az egyes nagyobb villanyfelszerelési vállalatokat és a község részére jelentős megrendeléseket eszközölt, azonnal követelve a vállalatától a maga provizióját is. Mindenütt Szemán Imre néven mutatkozott be. Ma azonban rajtavesztett. Früchtgott Gyula kereskedőnek feltűnt az, hogy Szemán oly gyorsan köti meg az üzletet és azonnal kéri a jutalékát. Telefonáltatott a rendőrségre, amely hamarosan árthatatlanná tette. Megállapítást nyert, hogy a szélhámos nyolc vállalatot, körülbelül ezer pengő erejéig károsított meg.

— **Egy évi fogházra ítélték a genfi magyar komornyik gyilkosát.** Genfiből jelentik: Az esküdtbírók hét főn tárgyalta az amerikai John Coates soffőr bűnygyét. A soffőr, mint emlékeztető, a Népszövetségél működő Hevesy Pál magyar követ szolgálatában állott és március 25-én összeveszett a diplomata komornyikjával, Szabó Károllyal, akit lelőtt. A tárgyaláson kitűnt, hogy kettőjük között féltékenység miatt tört ki a viszály, mert a soffőr elhódította a komornyiktól az egyik szobaleányt. A bíróság az enyhítő körülmények figyelembevételével egy évi fogházra ítélte a soffőrt.

— **Felhívás az aradi gyógyszerárakhoz.** Az aradi városi főorvosi hivatal felszólítja az aradi gyógyszerárakat, hogy legkésőbb öt napon belül jelentsék be a hivatalnál narkotikum-készletüket.

— **Aradi kereskedő tolvaja.** Krocskó János aradi munkanélküli, az év tavaszán, éjnek idején betört Marinkás József aradi kereskedő üzletébe, ahonnan különféle árucikkeket lopott el, közel ötezer lej értékben. Ma vonta felelősségre a törvényszék Popescu—Jonescu-tanácsa Krocskót, akit beismerő vallomása következtében a törvényszék 10 havi elzárásra ítélte.

HA OLVASTA: NÉZZE MEG!

HA NEM OLVASTA: NÉZZE MEG!

Mindenkép gyönyörködni fog

— **Négyes ikrek Aradon.** Érdekes szülés esetet jelentettek ma be a városi orvosi hivatalnak. M. O. aradi iparos feleségének négyes ikre született. Az egyik — a fiú ikerpár — már tegnap látta meg a napvilágot, míg ma reggelre megszületett a leány-pár.

— **Az Unió lakossága.** Washingtonból jelentik: A statisztika szerint 1928. januárban az Uniónak 118 millió 364.000 lakosa volt.

— **Megszüntette az éhségstrájkot a francia kékszakáll.** Párisból jelentik: Pierre Rey, a marseillei fogházban lévő kékszakáll, aki Drat néven számos asszonyt gyilkolt meg, két héttel ezelőtt éhségstrájkba kezdett. Ma beszüntette az éhségstrájkot és táplálékot vett magához.

— **Az elsüllyedt hajó kapitánya öngyilkos lett.** Londonból jelentik: Jelentették az Angamos nevű utasszállító hajó katasztrófáját, amely a chilei partok közelében történt. A részletes jelentések szerint hatan menekültek meg csupán a hajóról, míg az áldozatok számát több mint háromszázra becsülik. A katasztrófa, a megmenekültek előadása szerint, úgy történt, hogy a nagy viharban eltört a hajó kormányja, ami miatt a gőzös egy szirtnek ment neki. Az Angamos süllyedni kezdett, a hajó kéménye és árbócai lezuhantak. Mikor a kapitány látta, hogy a hajó menthetetlen, föbe lőtté magát. Miután a rádióanténa-árbóc is leszakadt, nem bírtak segítséget kérni. A katasztrófa színhelyén, még mindig oly nagy a vihar, hogy a hadihajók is veszélybe kerülnek, ha kutatásra indulnak. Ezért egyelőre nem küldenek ki hajókat. A chilei hatóságok elhatározták, hogy a partravetett holttesteket nagy pompával temetik el.

— **Különös szerencsétlenség operáció közben.** Münchenből jelentik: Súlyos szerencsétlenség történt az itteni sebészeti klinikán, ahol műtét közben leszakadt a klinika üvegteteje. Tíz diák és egy amerikai orvos megsebesültek. A műtétet végző orvos, Lexer tanár a szerencsétlenség dacára, szinte csodálatos hidegvérrel folytatta és befejezte az operációt.

— **Engedélyhez kötik a lugkó-vásárlást Magyarországon.** Budapestről jelentik: Miután a statisztika megállapította, hogy a legtöbb öngyilkosságot lugköves oldattal eszközlik, ankétet tartottak a kereskedelemügyi minisztériumban, ahol elhatározták, hogy a lugkóvet, vagy lugköldöt nagyobb, sőt kisebb mennyiségben is, októbertől kezdve csak engedély alapján lehet vásárolni.

— **A megvesztegetéssel vádolt bíró bünpöre.** Pestről jelentik: A törvényszéki szünet utáni időre, október végére tűzte ki a bíróság Nagy István, a megvesztegetéssel vádolt törvényszéki bíró és 18 társának ügyét. A fő tárgyalás körülbelül egy hónapig fog tartani. A vádat Auer ügyész képviseli.

— **Gyermekgyilkos cselédleány.** Megirtuk, hogy Dezan Jena cselédleány újszülött gyermekét megfojtotta és a holttestet a várban, az egyik őrmester pincéjében elásta. A rendőrségről ma az ügyességre kísérték át, ahol letartóztatásba helyezték a kegyetlen anyát.

— **A Maros halottja.** Megirtuk, hogy a Maros Szemlak község határában egy fiatalember holttestét vetette partra. A rendőrség ma Szabó Pál 19 éves fiatalember személyében agnoszkálta a holttestet.

— **Lopásért nyolc havi fogház.** Porcsák János szabadságos közkatonája az elmúlt télen költözködés közben meglopta Szabó János aradi rak-tárost, majd másnap feltörve Szabó lakását, újabb nagyobb értékű holmikát lopott el. A törvényszék ma tárgyalta az ügyét és Porcsákot nyolc havi fogházra ítélte.

— **Szünetel a vízszolgáltatás.** Értesítjük a t. közönséget, hogy július hó 11-én este 12 órától reggel 6 óráig a vízszolgáltatás vezetékhelyénél a vízszolgáltatás vezetékjavítás miatt az egész város területén szünetelni fog. Uzinelor Comunale.

— **Rendőri hírek.** Nagy Ferenc Strada Trandafirilor (Botond-uca) 3. számú ház lakója, feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy lakásába betörték és nagyobb értékű ruhaneműt loptak el. Grünfeld József Avram Iancu (Szabadság)-tér 16. számú ház lakójától tízezer lej értékű élelmiszert loptak el.

Álbárót lepleztek le Budapesten.

Kémkedéssel vádolják a szélhámoskodó vőlegényjelöltet.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) A katonai állomásparancsnokság ma letartóztatta Lassányi Józsefet, aki hamis okmányokkal vitézi címet szerzett magának, majd báronnak adta ki magát, könyöradományokat gyűjtetett magának. Később érdeklődőket akart kötni és pénzt csalt ki a jövődöbeli apósától. Nővelte irányában a bizalmat az a tény, hogy kétszáz millió korona értékű gyöngysort ajándékozott

menyasszonyának, az ékszerrel azonban utólag kiderült, hogy hamis. Az após hamarosan gyanút fogott és informálódni kezdett vőlegényjelöltje viselt dolgairól. Amikor pedig megtudta, kivel került össze, megtette a feljelentést. A házkutatás alkalmával igen kompromittáló iratokat találtak, amelyekből az is kiderült, hogy Lassányi kémkedett és a bécsi jugoszláv követségtől ezért pénzeket vett fel. A nyomozás erélyesen folyik.

Tömeges óceánrepüléseket terveznek a francia pilóták

(Az Aradi Közlöny párisi tudósítójának távirata.) A Liberté összefoglaló jelentést közöl azokról az előkészületben levő nagy repülésekről, amelyeket a francia pilóták terveznek a nyár folyamán. Legközelebb Costes fogja megkísérni a Páris—Newyork közötti repülést. Le Brix az Arc en Ciel nevű gépen, Drouhin és Cousinett mérnökkel szintén az Atlanti óceán átrepülésére készül. Coudouret és Mailly—Nesles francia hadipilóták ugyancsak Páris és Newyork közötti repülésre készülnek. Izikovszki és Kapula lengyel pilóták pedig ugyancsak Franciaországból indulnak az Atlanti óceán átrepülésére.

Arrachart a távolsági rekordot akarja megjavítani és ha az olasz repülők elérik a 7000 kilométert, Mandzsuriának és Szibériának Párisból hétezer kilométernyire fekvő határára repül. De Marnier szintén a távolsági rekordot akarja megjavítani és 8000 mérföldnyi utat akar megtenni, míg Bonnet hadnagy a gyorsasági rekord megjavítását tűzte ki célul.

Börtönre ítélték egy magyar diákot Szlovéniában.

(Az Aradi Közlöny kassai tudósítójának távirata.) A kassai törvényszék ma a köztársaság elleni szövetkezés címén felelősségre vonta Arady Zsolt budapesti egyetemi hallgatót, mert tagja volt az egyik budapesti diák-egyesületnek. A vádlott a tárgyalás folyamán hangsúlyozta, hogy mint magyar állampolgár nem vonható felelősségre budapesti diák-egyesületi tagságáért, a bíróság azonban nem vette

figyelembe védekezését és egy évi börtönnel, ezer cseh korona pénzbüntetéssel és Csehszlovákiából való örökös kitérítéssel sújtotta. A védő ekkor indítványt tett arravatkozól, hogy 25.000 korona kaució ellenében helyezze szabadlábra védencét, amit a vádló ellenzett. A védő három napi haladékos kért ezután, hogy megállapodjon védencével, megfelelőbbé-zik-e az ítéletet.

Végleges kimutatás a világháború pusztításairól

Elképesztő terheket rótt az államokra a vérzőn. — Közel hétmillió a háborus rokkantak száma.

(Az Aradi Közlöny bécsi szerkesztőségétől.) A bécsi Páneurópa-központ megbízásából Woytinski Wladimir, az ismert statisztikus és nemzetgazdász elkészítette a világháború pusztításainak végleges kimutatását. A 24 oldalas riport, amely számos táblázatban és diagrammokban tárja elénk a világháború pusztításait, hatásos propaganda-eszköz a világbéke érdekében.

Elképesztő az ugynevezett győztes államok eladósodása. Ezek 87.000.000.000 aranyárnyék adósságot csináltak, főként Amerikában, hogy anyagilag győzzék a háborút. Az antant-államok hatvan éven át fognak Amerikának annuitásokat fizetni, hogy végleg törlesszék ezen adósságukat, amelyre viszont a német jóvátételből akarnak fedezetet nyerni. Az összes európai országok háborus költségei majdnem 1200 milliárd schillinget tesznek ki.

Az ugynevezett jóvátétel szintén nagy megterhelést jelent az európai közgazdaságnak. A legnagyobb katasztrófa közgazdasági szempontból a termelés csökkenése. A háborus évek termelési csökkenését nem lehet

megállapítani. 1919-től 1925-ig körülbelül 25 százalékkal kisebb volt, mint 1913-ban, 1926-ban a termelés a háború előtti utolsó esztendő nivójára emelkedett, 1927-ben azonban már öt százalékkal magasabb volt. A termelési csökkenés veszteségei ennek ellenére mintegy 850 milliárd márkára rúgnak.

Woytinski részletesen kidolgozta az emberanyag-vesztés statisztikáját is. A központi hatalmak kerek 4 millió katonát vesztek el, illetőleg ennyien haltak meg. A sebesültek száma kerek 7 millió. Ezekben a számokban azonban nem szerepelnek a polgári egyének, asszonyok, és gyermekek milliói, akik betegségek és nyomor következtében haltak meg tömegesen a háború alatt. Az antant hadseregei 6 millió halottat vesztek meg, míg a sebesültek száma 12—14 millióra rúg. A háború pusztításait azonban legjobban talán az a tény világítja meg, hogy 1923-ban a hivatalos, az egyes államoktól támogatásban, illetőleg ellátásban részesülő rokkantak száma 6.854.000 volt.

Farkasvadászat Aradmegyében

Egy ágrisi földbirtokos agyonlőtt egy garázdálkodó, kóborló farkast.

(Arad, július 10.) Izgalmas farkasvadászat folyt le vasárnap az aradmegyei Ágris községben. Már néhány hete annak, hogy a községbeliek figyelmeztették Tripon János ágrisi földbirtokost, a Dragos Voda vadásztársaság elnökét arra, hogy a határban farkasok garázdálkodnak. Néhány nappal ezelőtt azután a farkas széttepett egy juhot és így nyilvánvalóvá vált, hogy a jelentések megfelelnek a valóságnak. Szombaton Bukan György erdőőr újból megjelent a földbirtokosnál és jelentette, hogy a réten farkast látott, mire Tripon magához vette vadászfegyverét és este nyolc óra tájban két vadásztársával a jelzett helyre ment. A község határban lévő buzatáblában meg is látták a farkast, amely azonban figyelmes lett a közeledőkre és irányt változtatva menekülni próbált. A vadászok futva mentek utána és rá is lőttek, de nem ta-

látták el és akkor eredmény nélkül tértek haza. Vasárnap jelentették Triponnak, hogy a ternovai uton megint látták az üldözött farkast, mire újból kiment és több lövéssel leterítette a fenevadat.

Ezzel azonban még nem ért véget a farkasvadászat, mert ma viszont azt jelentették a birtokosnak, hogy egy anyafarkast láttak két kölykével és a jelentés nyomán a vadásztársaság most már hajóvadászatra készül a fenevadak elpusztítására. A farkasoknak Ágrison való megjelenése nagy feltűnést keltett a környéken, miután ezen a vidéken csak ritkán szoktak tartózkodni. Utóljára két évvel ezelőtt került véletlenül egy iarkas a határba, de nem maradt a község közelében, hanem más vidékre menekült. A község lakossága izgalommal várja a hajóvadászat eredményét.

— **Augusztus 5-én tartják az aradi nyomdászok kerti ünnepélynél egybekötött táncestélyüket Ujaradon, a Kornett-féle vendéglőben, a Gutenorg dalkör közreműködésével.**

Felujult a vád a „Bremen” hőse ellen.

Francia attak Köhl kapitánnyal szemben. — Azt híresztelik róla, hogy kikotyogta egy német offenzíva tervét a franciáknak.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójától.) Köhl német kapitány, a „Bremen” hős pilótája Budapestre jön. Ebből az alkalomból az egyik pesti lap feleleveníti a háború ama nagy szenzációját, amely szerint francia körökben nem kevesebbet állítanak Köhl német pilótatisztról, minthogy 1918-ban ő árulta volna el Franciaországnak a nagy német offenzívát. A kipattantott szenzáció természetesen az egész világon óriási megdöbbenést keltett s az ügyben az érdekelt államok részéről meg is indult a vizsgálat. Köhl kapitány és a hivatalos Németország is, természetesen a legélenkben titakozott a franciák tendenciózisnak minősített állítása ellen s úgy tüntették fel a dolgokat, mintha a franciák ezzel a német repülő bravuros teljesítményét féltékenységből kisebbiteni igyekeznek s az egész kémkedési história nem egyéb fantasztikumnál. A leplező cikk írója azonban, aki mint felderítőaltiszt teljesített szolgálatot a világháború idején a francia hadseregben, — meglevő okmányokra való hivatkozással — ennek dacára a legkomolyabb formák között állítja, hogy a németek 1918-iki nagy offenzíváját mégis csak a hadifogságba került Köhl kapitány árulta el. A lap felette érdekes közleménye így hangzik:

„1918 június 2-ikán éjjel egy óraker egy német hadi repülőgép az Oise mellett fekvő Verberie közelében motorhiba miatt leszállásra kényszerült. Két utasa, Köhl kapitány és mechanikusa felgyújtották a gépet és gyalogszerrel igyekeztek visszajutni a német állásokba. Choissy-au-Bac mellett a 17-ik francia vadászrezd egyik őrszeme akadt utjukba. A menekülők már előbb eltávolították sapkájukról a vörös szalagot és megkísérelték a sötétben angol repülőknél kiadni magukat, azonban a bizalmatlan őrszem igazolványt követelt tőlük. A kíváncsi posztot Köhl egy hatalmas ökölcsapással leterítette és a két repülő futásban keresett menedéket. Az őrszem közben feltápaszkodott, utánuk lőtt és súlyosan megsebesítette a mechanikust. Köhl kapitánynak sikerült elmenekülni, azonban nem jutott messzire, néhány órai bolyongás után egy francia lövészárókba tévedt. Noha nem volt nála fegyver, csak nagy erőfeszítéssel tudták megfékezni, mert olyan vadul verekedett, mint egy csapdába került orosz. Összekötözve szállították át Clermoutba, a 2-ik lovassági hadtest főhadiszállására.

— Kicsoda Ön?

— Német repülőtiszt. Csapattem az ulmi, 11-ik utászszázalaj. Ennyi elég, hogy a csadomat értesíthessék. Egyébként látják a falat? Egészen mindegy, hogy azt kérdezik, vagy engem. Csak egy kis sétát akartam tenni a gépemmel, — ez volt a válasza arra a kérdésre, hogy milyen megbízással cserkészett a francia állások felett. Egy szóval sem lehetett többet kicsalni belőle. Manoury ezredes, a későbbi belügyminiszter, nem akart ebbe beleszólítani, szeretett volna egyetmást mégis megtudni az elfogott repülőkapitány révén a németek terveiről. Magához hivatott engem, aki akkor a kémosztálynál teljesítettem szolgálatot.

— Ezt a németet okvetlenül vallomásra kell bírnia!

Mint született elzászi, tökéletesen beszélek németül. Négy órára volt szükségem, hogy bedolgozzam magam az anyagba, a német repülősről a legfontosabb tudnivalókba. Akkor után belebujtam egy német tiszt egyenruhába és becsukattam magam Köhllel egy cellába. Kölcsönös bemutatkozás. Elbeszéltek egymásnak elfogatásunk részleteit.

— Nekem az volt a feladatam, — mondtam Köhlnek — hogy Creil környékét kitanulmányozzam az új offenzíva miatt.

— Csönd, az Isten szerelmére, — sugta Köhl — beszélj halkabban, körül vagyunk véve kémekkel. Szerencsére a franciák nálam hagyták a zsebkésem, ezzel ki tudom az ablak gittjét kaparni. Igaz, hogy az ablak legálább nyolc-tíz méter magas, de estem én le már magasabbról is. De az Isten szerelmére, ne jártasd a szájad az új offenzíváról. Ha ezek itt tudnák, hogy mi készül...

Az örrel, aki az ételt hozta, előzőleg meg-

beszéltem, hogy ha sikerül a feladatam keresztülvitele, ezt azzal jelzem majd, hogy zsebredugom jöveletekora a kezem, de a hüvelykujam kint hagyom. Amikor az ór jött, rögtön a nadrágzsebemre vettem egy pillantást. A jelzést még nem adtam meg. Mig Köhl az ebédjével volt elfoglalva, az ételhordó családottan sugta a fülembe:

— Fiam, te akarsz bedüteni, buta kis őrmester létedre egy kapitányt, aki tényleg hős és mindenekelőtt kitűnő repülő? Ez az, mintha egy számar le akarna győzni egy oroszánt.

A harmadik napon végre az a gondolatom támadt, hogy nagy történelem-stratégiai vitát kezdek Köhllel. Párhuzamot vontam a világháború és a hétéves háború között, ahol az osztrákok, franciák és oroszok állottak szemben a poroszokkal. Felhoztam példának a kunersdorfi, leutheni és rossbachi csatákat.

— De képes-e II. Vilmos és Hindenburg arra, — kérdeztem — amire Nagy Frigyes képes volt?

Ezzel szíven találtam Köhl.

— Annyira képesek rá, — jelentette ki dühösen — hogy június 18-án, II. Vilmos trónralépésének harmincadik évfordulóján bent leszünk Párisban.

— Hogy képzelsz ilyet?

— Ugy keresztül fogjuk a francia rajvona-

Rombadólt egy ház Budapesten.

Egy hordó kén felrobbanásának tragikus következményei.

(Az Aradi Közlöny budapesti tudósítójának távirata.) Nagyarányu robbanás történt ma délután két óraker Budapesten, a gyármegegyedben, ahol Stahl Dezső fuvaros Gömbuccai pincéjében felrobbant egy hordó kén. A robbanás, amelynek oka ezideig még ismeretlen, kártyavárként döntötte össze az ötszobás földszintes házat. Az összeomlás után a romok alól kétségbeesett segélykiáltások hangzottak. A mentők nagy apparátussal vontak ki a katasztrófa színhelyére és elsőnek Egyed Rózsa cselédleányt mentették ki. A romok felásása közben félóra múlva megtalálták

Stahl Edit vérrel borított testét, majd újabb félóra munka után a fuvaros feleségének holttestét húzták elő. Az asszony a felismerhetlenségig romosolódott össze. A további kutatás folyamán egy ismeretlen munkást, majd Kacsás István kereskedőt húzták ki, mindkettőt holtan. A mentési munkálatok közben egy rendőrt és egy munkást súlyos kénegázmérgezéssel kellett a Rókus-kórházba szállítani.

Érdekes, hogy Stahl Dezső fuvaros, akinek a házában a nagyarányu katasztrófa történt, még semmitsem tud az esetről, mert egy rokona temetésére elutazott Budapestről.

Kihallgatása alkalmával eleinte mindent tagadott és rendkívül ügyesen, szinte bűvészi trükkkel, hóna alá szorította a nála lévő pénzt, hogy zsebeiben ne találják azt meg. Egy köteg százaléjes volt nála, amelyet valószínűleg az aradi rablótámadásból szerzett. Beismerte, hogy Aradon több rablást követett el, de a temesvári rablótámadásokat tagadja. Pascu Jonescu elmenekült társai után folyik a nyomozás és valószínű, hogy rövidesen ők is kézre kerülnek.

SPORT

Az Ujpest győzött Oradeán.

Oradeán már korigálta a timisoarai hibát az Ujpest csapata, azonban a játéka általános csalódást keltett.

(Az Aradi Közlöny oradeai tudósítójától.) Ma, kedden délután a Timisoarán kudarcot vallott Ujpest csapata Oradeán vendégszerepelt a NAC csapata ellen és annak ellenére, hogy itt már ő aratott minimális 1:0 (1:0) arányu győzelmet; játéka nem felelt meg a várakozásnak. Az Ujpest gyengén játszott, viszont a NAC nem érdemelte meg a vereséget és csak balszerencséjének köszönheti, hogy az I. félidőben négy tiszta goalhelyzetet nem tudott goalá értékesíteni. Az egyetlen goalt az I. félidő vége felé P. Szabó szerezte. A NAC-ban kisegítőként szerepelt a cluji Huniade is. Romanescu megsérült. A mérkőzést a II. félidőben beálló sötétség miatt hamarabb fejezték be az előirt időnél.

O Befejeződik az első magyar tréneranfolyam. Budapestről jelentik: A Testnevelési Főiskola futballtréneri tanfolyamát befejezték és a hallgatók oklevelet nyertek. Az első okleveles futballtanárok tizennégyen vannak.

Öt évi börtönbüntetés vár a kötvényhamisító Blumensteinra és társaira.

Esküdtszék helyett szakbiróság ítélkezik a hamisító francia bankár fölött. — Öten védik Blumensteint.

(Az Aradi Közlöny párisi levelezőjétől.) A magyar kormány 1927 november 5-én benyújtott panaszára megindult és az osztrák-magyar monarchia államkötvényeinek hamis lebélyegzésére vonatkozó vizsgálat véget ért. A vizsgálóbíró az ügyet a büntetőtörvényszék elé utalta, amely 27 vádlottat fog felelősségre vonni, így többek között Blumenstein Józsefet, Tovbani Simont, a két de Fallois fivért, valamint La Caso volt konzult. Tizenkét vádlott egyelőre szabadlábon védekezik, tíz pedig külföldön tartózkodik és ezeknek ügyében in contumaciam fognak ítélkezni. A vád valamennyi vádlottat csalással terheli, tekintettel arra, hogy a tulajdonképeni hamisítást, az eredeti pecsétnek az állampapírokról történt lemosását külföldön követték el és a vádlottak hivatkoznak arra, hogy ezekről a manipulációkról nem volt tudomásuk. Az előzetes vizsgálat megállapítása szerint összesen 12 millió frank értékű osztrák-magyar állampapírt nyújtottak be lebélyegzés végett, amelyekről előzően a régi pecsétet külföldön lemosták.

Blumenstein Józsefnek öt védője van, ezek közül három nagytekintélyű párisi védő: Moutet, Compagni és Robert, a negyedik Tor-

res, az ismert kommunista képviselő, az ötödik pedig magyar: Csató Ferenc dr budapesti ügyvéd, aki a vizsgálat óta állandóan Budapest és Páris között utazik.

Jogász körökben igen érdekesnek tartják a francia hatóságok döntését. Blumensteint csalás és értékpapirhamisítás címén vonták vizsgálat alá. A francia törvénykönyv szerint a csalás csak vétség, az értékpapirhamisítás már büntetés. Mindkettőért körülbelül öt esztendő börtön jár. A vétségek ügyében szakbiróság, a bűnügyekben pedig esküdtbiróság ítélkezik. A döntésben igen érdekes, hogy Blumensteinnek szakbiróság elé kerülnek. Ez, bár a vétség enyhébb minősítés, félig-meddig mégis keresztülhúzza a védők számítását. Torres ugyanis arra számított, hogy az esküdtbiróság előtt különféle hangzatos politikai érvekkel és frázisokkal szerezhet majd előnyt védecének. Ez a terv azonban meghiúsult, az ügy szakbiróság elé kerül, így azután Blumensteinék, akik az eddigi pontos megállapítás szerint 4.700.000 aranyforint és 1.200.000 aranykorona értékű háború előtti államkötvénnyel manipuláltak, öt évi börtönre számíthatnak.

Közgazdaság.

Zürichben 3.18, Párisban 15.50 a lej

Helyi valutaárak. (Július hó 10.)
Kifizetések: Berlin 39.35, Newyork 164.35, London 802.50, Páris 6.47, Milánó 8.66, Prága 4.88, Budapest 28.70, Zágráb 2.89.50, Bécs 23.19, Zürich 31.72. — **Áru:** Márka 39, dollár 163.75, angol font 800, francia frank 6.60, olasz lira 8.80, cseh korona 4.88, pengő 28.80, dinár 2.85, osztrák schilling 23.35, svájci frank 31.50. — **Pénz:** Márka 38.50, dollár 163.25, angol font 795, francia frank 6.40, olasz lira 8.60, cseh korona 4.82, pengő 28.60, dinár 2.80, osztrák schilling 23.10, svájci frank 31. — **Irányzat:** szilárd.

Zürichi tőzsdenyitás (Július hó 10.)
Berlin 123.90, Amsterdam 209.07.50, Newyork 518.87.50, London 2527.50, Páris 20.35, Milánó 27.23, Prága 15.37.50, Budapest 90.48.50, Belgrád 9.13, **Bucuresti** 3.17, Varsó 58.17.50, Bécs 73.15.

Zürichi tőzsdezárlat. (Július hó 10.)
Berlin 123.90, Amsterdam 209.10, Newyork 518.90, London 2526.50, Páris 20.33.50, Milánó 27.22, Prága 15.37.50, Budapest 90.48.50, Belgrád 9.13, **Bucuresti** 3.18, Varsó 58.17.50, Bécs 73.15.

Bucuresti-i tőzsdezárlat. (Július hó 10.)
Devizák: Páris 6.45, Berlin 39.22, London 799.50, Newyork 163.80, Milánó 8.62, Zürich 31.65, Prága 4.87, Bécs 23.15, Budapest 28.63, Varsó 18.75. — **Valuták:** Napoleon 635, márka 39.50, léva 1.19, török lira 0.85, angol font 796, francia frank 6.50, svájci frank 31.75, olasz lira 8.60, drachma 2.10, dinár 2.91, dollár 162.50, lengyel zloty 18.60, osztrák schilling 23.45, pengő 28.80, cseh korona 4.90.

= **Magyarország költségvetése.** Budapestről jelentik: A képviselőház mai ülésén Temesváry Imre előadó betérjesztette az 1928. költségvetési év beruházásainak javas-

latát, amely 129 millió 300.000 pengőt irányoz elő. Ebből 39 millió pengő a népszövetségi kölcsön utolsó maradványa, 90 millió pedig az elmúlt költségvetési év bevételi többlete. Az összegből 28 milliót állami üzemekre, 17.8 milliót közművelődésre, 11.7 milliót lakásépítésre, 9 milliót egészségügyre, s szociális intézkedésekre, 19 milliót hidak és utak építésére, 7 milliót állami építkezésekre, 7.5 millió pengőt a mezőgazdaság fokozására, négyet pedig a légi forgalom fejlesztésére irányoztak elő.

Titokzatos támadás egy előkelő fürdőn.

Agyonszurkáltak egy mulatozó diákok.

(Az Aradi Közlöny bucaresti-i tudósítójának távirata.) Megdöbbentő gyilkosság történt tegnap az előkelő Baneasa fürdőn. A fürdő egyik vendéglőjében tegnap este egy diákokból álló nagyobb társaság mulatozott. Éjfél tájban a diákok magukhoz intették a cigányzenészeket, akik egyik nőtát a másik után játszották a mulatozók kívánságára. Valamivel záróra előtt a diákok fizettek, bőkezű borralalót adtak a cigányoknak és eltávoztak a vendéglőből. Az uccán aztán több társaságra oszlottak s az egyik háromtagú társaság, Niculae Iliescu, Costica Iliescu és Cantargiu diákok a fürdőépület felé tartottak. Alig tettek azonban néhány lépést, amikor több cigányzenész utánuk futott a vendéglőből és még mielőtt a diákok a meglepetéstől magukhoz tértek volna, nekik estek a fiatalembereknek és összeszurkálták őket. A diákok segélykiáltásaira többen siettek elő, mire a cigányok elmenekültek. Egy hatalmas szurás következtében Niculae Iliescu még a helyszínen kiszenvedett, a másik kettő pedig súlyos sebeket kapott. A rendőrség megindította a nyomozást a rejtélyes támadás ügyében.

Felelős szerkesztő: RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judetului.

TANÜGY.

— **Beírások az aradi polgári fiúiskolába.** A Piata Mihai Viteazul (volt Ferenc-téri) magyar tanítványi áll. polgári fiúiskolába való beírások megkezdődtek, s augusztus 15-ikéig tartanak. Beiratkozni lehet minden nap délután 8—9-ig és délután 2—3-ig vasár- és ünneppnapokat kivéve. Az iskola I. osztályába azon tanulók irhatók be, akik az elemi iskola IV. osztályát sikeresen elvégezték. Felvételtükre abban az esetben is számíthatnak, ha az évvégi bizonyítványuk nincsen meg, ezek megszerzéséről az igazgatóság hivatalos uton gondoskodik. Az I. osztályba felvett tanulók kizárólag az elemi iskolai ismeretből szeptemberben felvételi vizsgálatot tesznek. Akik a terminusig nem iratkoztak be, azok beírása szeptember 1—10-ig lesz és igazolni tartoznak, hogy az első időszakban miért nem jelentkeztek. A tandíj nem emelkedik, csupán fűtési hozzájárulási díj lesz, de ez is csak akkor, ha erre szükség lenne. Szegénységi bizonyítvány alapján a jó tanulók tandíj-elengedésben részesülnek, a jelentkezések sorrendjében, s segélykönyvekkel láttatnak el, ezért ajánlatos, hogy augusztus 15-ikéig ezek is jelentkezzenek.

Női kereskedelmi szaktanfolyam. A brassói református két évfolyamu női kereskedelmi szaktanfolyamra az előjegyzések a jövő tanévre megkezdődtek. A tanfolyam I. évfolyamába felvételnél felekezeti különbség nélkül azok a lányok, kik a polgári iskola III-ik illetve IV-ik osztályát elvégezték. A szaktanfolyamon a főszólt az általános műveltség megszerzése mellett a megfelelő szakképzettség elnyerésére, a román és német nyelv mellett a könyvvitelre, kereskedelmi számtanra, gyors- és gépirásra fektetik. A tanfolyamot elvégzők állást nyerhetnek bankoknál, takarékpénztáraknál, szövetkezeteknél, biztosítótársulatoknál, magán- és közvállalatoknál, ipari és kereskedelmi cégeknek, gyáraknak, gazdaságoknál, üzemekben stb., mint tisztviselők, pénztárosok, gép- és gyorsírók, levelezők, könyvelők. Vidéki tanulók a Szeretet-ház bennlakásában helyezkedhetnek el, hol megfelelő tanárnői felügyelet alatt gondos nevelésben és ellátásban részesülnek, nyelvek és zene tanulására kedvező körülmények között. Utazásoknál minden tanuló feljegy-kedvezményben részesül. Érdeklődőknek készséggel ad felvilágosítást az igazgatóság. Brasov, Kut-ucca 11. szám.

NYARALÓ ÉS FÜRDŐZŐ ELŐFIZETŐINK-NEK, valamint olvasóinknak lapunkat a postabélyegkülönbözet megtérítése ellenében bárhová utána küldjük. Kérjük ez ügyben a kiadóhivatalhoz fordulni, amely a megrendelt lapnak naponkénti pontos feladásáról gondoskodik.

NYILTÉR.

E rovat alatt közlöttékért nem vállalunk felelősséget.

Köszönetnyilvánítás.

Mindazoknak, kik szeretett drága jó halottunk

Gürtlich Ágoston

takarékpénztári igazgató

temetésén résztvettek, koporsójára virágot helyeztek, részvétük kifejezésével mély bánatunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk leghálásabb köszönetet.

A gyászoló:

8748

Gürtlich-család.

Elveszett

Macek György névre szóló
1224. számú 3752

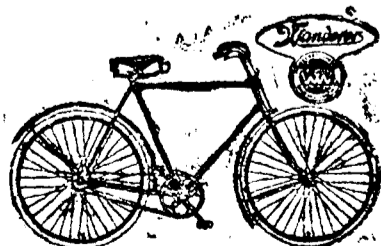
kerékpár igazolvány

Megtaláló sziveskedjék Str. Miron Costin 2. (Lövész-u.) sarok leadni.

Román, magyar, német és francia fordítás, levelezés leggyorsabban:

„HERMES“-irodában

Strada Românilor (Zriayi-uoca) 6. szám, legelőkelőbb lakás és legteljesebb közvetítés.

Győződjön meg róla, hogy a

„WANDERER“

a világ legtartósabb és legkönnyebb járasu

kerékpárja,

híhetetlen olcsó árban és kedvező fizetési feltételek mellett kaphatók. Raktáron tartók

„Göricke“ „Dürkopp“ „Kaysar“

Arad legnagyobb és legrégibb kerékpár és varrógép raktára és szakértő nagy javító műhelye

HAMMER VILMOS

volt Szabadság-tér 5/6.

1516

Telefon 541.

Bankkölcsonőket

házakra és földekre pengőben 12% kamattal vagy lejben legolcsóbban — hosszabb időre — azonnal folyósítatok. **Haász Albert** Irodája Arad, Str. Eminescu 12, (Deák Ferenc u.)

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

Elárúsításra kerül gyári áron:

290 Ebédlőkészlet 2895
 1000 Tészta és gyümölcs készlet
 5000 „REX” patent befőttes üveg
 Törhetetlen uborkás és befőttes üveg.
FISCHER üvegüzlet Arad.
 Üzlethelviség kiadó! Berendezés eladó!

APRÓ HIRDETÉSEK.

AZ APRÓHIRDETÉSEK DJÁT SZAVAK SZERINT SZÁMITTIUK. Minden szó hétköznap 4, vasárnap 5 Lel. vastagabb betűvel 8, illetve 10 Lel. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig hétköznap 40, vasárnap 50 Lel. A vastagabb betűvel kívánt szavak aláhuzandók. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Hirdetéseket délután 5 óráig veszünk fel. Csak válaszlelvélrel ellátott kérdésekre válaszolunk. Alánlatok, levelek továbbítására megfelelő postabélyeg csatolását kérjük. A kiadóhivatal telefona száma 151. A hirdetésekre vonatkozó felvilágosítást a kiadóhivatal adja meg.

ALKALMAZÁS.

MECHANIKUS tanoncok jó fizetéssel felvételnél. Szegei úrógépvállalat, főpostá-
 val szemben. 3652

ÜGYES, MEGBIZHATÓ KIFUTÓ LEÁNYT jó bizonyítvánnyal felvesz Salgóné bizományi üzlete Str. Horia 1. Neuman-palota. 1000

SZAKÁCSNÓ VIDÉKRE jó bizonyítvánnyal azonnali felvételt. — Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 2000

PERZSASZÖVEST vállalkozó háznál vagy házon kívül. Darányi-ház, Zsigmondháza. 3740

INTELLIGENS leány gyermekek mellé ajánkozik. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3739

KISASSZONYT detail elárúsításra és irodai munkára azonnali belépéssel felvétetik. Kolci tejpar. Perényi-ucca 5. 3744

FŐZŐNŐ perfekt, jó bizonyítványokkal, azonnal felvétetik. Verbőczy-u. 6. 3747

HORVÁTH szállodába 32 éven felüli nő takarítónőnek felvétetik. 3750

LAKÁS.

Ugy alszik, mint az angyal, ha „ANTIPOL”-al írta poloskát. Valódi csakis Welsz patikában. Övege 20 lel.

A főtéren

két udvari szobából álló, műhelynek, szalonnak vagy irodának alkalmas helyiség azonnali

KIADÓ.

Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 1357

VÉTEL ÉS ELADÁS.

NAGY EBÉDLŐ PERZSASZÖNYEG, hajtány, mezzeni kasszáló, zongorák, piano, cimbalom, szalonok, ebédlő, kávézó, antik szék, különböző szőnyegek, tükrök, bronztárgyak, márkás porcellánok, zsolnai majolikák, intarziás fali vitrin, antik komódok, bőrgarnitúra, antik órák, íróasztalok, székek, asztalok, fotólok, Jókai összes művei, antik ágyak stb. eladók. Salgóné bizományi üzlet Str. Horia 1. (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

KÉZI kocsit keres megvételre és tanulót felvesz Lőrincz Imre kályharaktára, volt Józsefherceg-ut 11. 3749

ANTIK ÉS MODERN butorokat, műtárgyakat, antik poharakat, márkás porcellánokat, antik sálakat, használt butorokat, szőnyegeket, szervizeket, férfi ruhákat, fehérneműket stb. bizományba veszek, azok magas árban való gyors eladásáról gondoskodom. Salgóné Str. Horia (Széchenyi-u.) Neuman palota. 1000

MACULATURA PAPIR 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 500

Ha venni, eladni akar, hirdetéset adjon fel hamar! Rendkívül olcsó az ára — negyvennyolc lejt tesz kockára

ÜZLETEK.

RAKTÁRHELYISÉGET keresek a belvárosban, amely kisebb gyári üzem berendezésére alkalmas. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3753

INGATLAN.

MEGVÉTELRE keresek egy kisebb házat a belváros vagy a vasút környékén 2 vagy 3 szobás lakással. Cim az Aradi Közlöny kiadójában. 3745

EGY bérház sürgősen eladó. Str. Veche 20. szám. 3751

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Alulírott Buttinger János sfántanai lakos ezennel közhírré teszem, hogy 1928. év július hó 14-én délután fél 3 órakor a siriai közjegyző közbenjötté mellett nyilvános árverésen késedelmes vevő terhére és költségére Galsán levő kolnámban körülbelül 120 hl. 1926. évi fehér bor körülbelül 13 és fél malligand lesz eladva 240.000 lej kikiáltási ár mellett.

Az árverési feltételek nálam Sfánta Anán 737. szám alatt naponta 3—5 óra között megtekinthetők, a bor pedig pincében 14-én déli 12 órától kezdve megtekinthető.

Sfánta Ana, 1928. július 10-én. 3748 Buttinger János.

Ablakunknál lesben áll a Halál, Végünk van ha csápja belénk talál.

Ésőcsatornák és esővízes hordók, szennygödörök és áhó mocsarak a tenyészhelyei a zizegő, csipő és lázthordó szúnyogoknak. Szabadítsuk meg otthonunkat és szeretteinket a bestiák kínszától és a malária-veszélytől. Oljék meg őket gyorsan és könnyedén — permetezzünk Flit-et.

Fületes percek alatt megtisztítja otthonunkat a kórokozó legyek, szúnyogok, darazsak, poloskák, svábbogarak, hangyák, bolhák és tetvek tömegétől. A Flit kiüríti azokat a legrejtettebb zugokat, ahol a rovarok búvóhelyeiken tenyésznek és ott elpusztítja petéiket. Flit-vel megöli a molyo-

kat és lárváikat, amelyek ruákat rágják a szövetekbe. Flit megövi a ruhaneműeket. Használata könnyű. Nem hagy foltot. Világhírű tudósok tökéletesítették a Flit rovarirtót. Biztos pusztulást hoz a rovarokra, de teljesen ártalmatlan emberre és háziállatra. Mindenütt kapható.

Elpusztulnak: legyek, szúnyogok, hangyák, poloskák, svábbogarak, molyok, bolhák.

Óvatosan! az utazásuktól! Csak eredeti, plombált Flit-kannát fogadjunk el!

Kizárólagos vezérképviselő:
Drogherie Standard
 Bucuresti, 2. Strada Zorilor

Kötélverő,

bucaresti gyárba kerestetik.

Ajánlatok következő címre küldendők:

Frații Goldenberg,

Bucuresti, Calea Rahovei 3. 3727

Maculatura papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

MUZSAY JÓZSEF

Arad, színházzal szemben

Nyári árjegyzéke:

Mosóöltöny	Lej 1300	Mosónadrág Ia	Lej 430
Covercoat vászonöltöny	„ 1480	Gummi kabát	„ 840
Divatöltöny lenvászon	„ 1650	Fregoli-kabát	„ 2100
Kétféle mosóöltöny divatszabásban	„ 1950	Gyermek-costum	„ 400
Tennisnadrág	„ 680	Trench-coats Ia	„ 2400

Divatszabóság! Nagy posztóraktár!

BUDAPESTEN

az új „NEMZETI SZALLODA”

a Hungaria Nagyszállóda vezetése alatt megnyitott Központi fekvés (József körút 4.) a Nemzeti színházzal szemben.

TELEFON: J. 20—30.

Minden modern kényelemmel berendezve. Kihűtő étterem! Polgári árak! Dreher sörcsarnok! A vidéki társaságok találkozó helye!

VIZUMOK követségeknél Utlevélhosszabítások, C.F.R. bérletek

!! **Künstler-vizumiroda** !!

Arad, Bul. Reg. Maria 22. * TELEFON: 86. * Dácia szállóval szemben.

Bármily ügyet vagy megbízást pontosan elintéző.